

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಹೊಯ್ಸು. — ಸಾಮನ್ ದಾನ ಭೇದ ಇವು ಮೂರಕ್ಕೂ ಆಗದೇ ಹೋದರೆ ಉಳಿದಿರುವುದು ಕೊನೆಯದು ದಂಡ ತಾನೇ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರ್. — ಶ್ರೀ ವೀರಪ್ಪ ಹೊಯ್ಸು ರವರು ಜತುರೋಪಾಯಗಳಲ್ಲಿ ದಂಡವನ್ನೇ ಹೊದಲು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಬೇರೆ ಇನ್ನೊಮ್ಮೆದೂ ಉಪಯೋಗಿಸುವದೇ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಬರೇ ತತ್ತ್ವ ಮಾತ್ರ ಮಾತ್ರ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ. ಏನೋ ಇದರಿಂದ ಆಕಾಶ ಕಳೆಚಿಬಿದ್ದುಹೋಯಿತು ಅನ್ನವರೇತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿದ್ದು ಆದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಇವುವುದುತ್ತೇನೆ.

Mr. Speaker.— Now we shall take up discussion for short duration under rule 68.

V. Discussion for short duration under rule 68.

Re : Tardy progress in execution of Hemavathy Left Bank Canal.

ಶ್ರೀ ಪ್ರೈ. ಕೆ. ರಾಮಯ್ಯ (ಕುಣಿಗಲ್). — ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಭಾರತದೇಶದಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸಾಯ ಒಕಳ ಪ್ರಧಾನವಾದುದು. ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸಾಯಗಾರರಿಗೆ ನೀರಿನ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ, ನೀರಿನ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಎಷ್ಟು ಇರಬೇಕೋ ಅಡ್ಡ ಇಲ್ಲ. ಅನ್ನವುತ್ತದ್ದು ಒತ್ತೆ ಹೇಳುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ. ವ್ಯವಸಾಯ ಗಾರರಿಗೆ ಉತ್ತಮವಾದ ಬೀಜ ಮತ್ತು ಉತ್ತಮವಾದ ಗೊಬ್ಬರ ಕೊಟ್ಟರೂ ಕೂಡ ಅವರಿಗೆ ನೀರು ಇಲ್ಲದೇಹೋದರೆ, ನೀರನ್ನು ಸಾಕಷ್ಟು ಒದಗಿಸಿದೇ ಹೋದರೆ ಅವನ ಬೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಳಾಗಿ ಹೋಗಿತ್ತದೆ ಇಂಥಾ ಒಂದು ದಾರುಣ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನಾವು ಪ್ರತಿವರ್ವಾ ನೋಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಈ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೀರಗಲಿಕ್ಕಾಗಿ ಕೊಬೆಂತಿ ನದಿ ಮತ್ತು ಹೇಮಾವತಿ ನದಿಗೆ ಅಕ್ಷಯಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ವಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಸುಮಾರು 1968ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಡಿ 1980ರಲ್ಲಿ ಮುಗಿಸದರು. ಈ ಒಂದು ಯೋಜನೆಗೆ ಇವೊತ್ತಿನ ವೆಚೆ 386 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು. ಈ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯ ಪ್ರಕಾರ 6 ಲಕ್ಷ 55 ಸಾವಿರ ಎರೆ ಭೂಮಿಗೆ ನೀರನ್ನು ಉರಿಸಿ ರೈತನ ಒಂದು ಅರ್ಥಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಉತ್ತಮ ಪಡಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತೆ. ರೈತನಿಗೋಷ್ಠ ರ ಈ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ನಿರೂಪಿಸಲಾಯಿತು. ಇದು 1968ರಲ್ಲಿ ಹೊದಲು ಪ್ರಾರಂಭಮಾಡಿದರೂ ಕೂಡ 1973ನೇ ಇಸವಿಗೆ ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಗುಬ್ಬಿ ತಿಪಟಿರು, ತುಮಕೂರು ಮತ್ತು ಕಣಿಗಲ್ ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಮಂಡಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಯಾವಾಗಲೂ ಬರಗಾಲ ಆಗಿರತಕ್ಕಂಥಾ ನಾಗಮಂಗಲ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಕೆಲವು ಸ್ಥಳಗಳಿಗೆ ಈ ನೀರನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆನ್ನುವ ತೀವ್ಯಾನವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಯಿತು. ಇದು ದುರೂಹದಿಷ್ಟಪ್ಪೇ ಅದ್ದಿಷ್ಟಪ್ಪೇ ನಂಗಿ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. 1973ನೇ ಇಸವಿಗೆ ಆ ಸ್ಥಳಗಳಿಗೆ ಈ ನೀರನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆನ್ನುವ ತೀವ್ಯಾನವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಆ ಸ್ಥಳಗಳಿಗೆ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅಪ್ಪೇ ಅಲ್ಲಿ ಬಾಗೂರು ನವಿಲೆ ಸುರಂಗ ಮೌರ್ಗವನ್ನೂ ಸಹ ತೋಡುವ ಕೆಲಸವನ್ನೂ ಸಹ ಇತ್ತೀಚ್ಚಿದಿಟ್ಟಿರುವ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಿದೇ ಇರುವುದು ನಮ್ಮ ದುರಾದೆಷ್ಟಕರ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನಾವು ನೋಡಿದಾಗ ಈ ಬಗೆ ಇತ್ತೀವ್ಯಾನವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು 6 ವರ್ಷವಾದರೂ ಕೂಡ ಈ ಬಾಗೂರು ನವಿಲೆ ಸುರಂಗಮೌರ್ಗವನ್ನು ಇದ್ದಿವರೆಗೂ ಪಡತೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ, ಈ ಬಗೆ ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರವೇ ಆಗಲಿ ಯಾವ ಸರ್ಕಾರವೇ ಆಗಲಿ, ಈಪೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಇದಕೆ ಇಲ್ಲಿರ ಹೇಳಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಬಂತುಸುತ್ತೇನೆ. ಲಕ್ಷಾ ಠಿರೆ ಜನರಿ ಬ್ಕಾಲಿಗರ ಪರವಾಗಿ ನಾನು ಈ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಬಾಗೂರು ನವಿಲೆ ಸುರಂಗಮೌರ್ಗ 1973ರಿಂದ 1979ನೇ ಇಸವಿಯವರೆಗೂ ತೋಡುವ ಕೆಲಸವನ್ನೂ ರೀತಕೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಆಗಿನ ಸರ್ಕಾರ ಇದನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ, ಇದಕ್ಕೆ ತಾವು ಉತ್ತರ ಹೇಳಬೇಕು. ಈ ಆವಧಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಲಸ ಮಾಡದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ನಂಗಿ ಅಪಾರವಾದ ದುಃಖವಾಗುತ್ತದೆ. 6 ಲಕ್ಷದ 55 ಸಾವಿರ ಎರೆಗೆ ನೀರು ಒದಗಿಸುವಂಥಾ ಈ ಬಾಡು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ನಿರೂಪಿಸತಕ್ಕಂಥಾ ಅಧಿಕಾರ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರುವವರನ್ನು ನಾವು ಕೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಬಂಡಬುಡಿಕೆ ಹೊಡೆದುಕೊಂಡು ತಿರುಗಾಡುತ್ತಾ ಇರತಕ್ಕಂಥಾ ರಾಜಕಾರಿಗಳನ್ನು ನಾನು ಪ್ರತ್ಯೇ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಹೊದಲು 6 ಲಕ್ಷ 55 ಸಾವಿರ ಎರೆಗೆ ನೀರನ್ನು ಕೊಟ್ಟ 5 ಲಕ್ಷ 75 ಸಾವಿರ ಎರೆಗೆ ನೀರನ್ನು ಕೊಡುವ ಹಾಗೆ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ನಿರೂಪಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿರಾವಾಗ ಈ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ನಿರೂಪಿಸಲು ಅಧಿಕಾರ ಜಿಲ್ಲಾಯಿಸಿದಂಥಾ ರಾಜಕಾರಿಗಳು ಏನು ಇದ್ದಾರೆ ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅವರು ಏನೂ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಇಂದಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನೋಡಿದರೆ ಇನ್ನು 10 ವರ್ಷವಾದರೂ ಕೂಡ ಈ ಕಾಲಾವೆ ಕೆಲಸಗಳು ಮುಗಿಯುವುದಕ್ಕೆ ನೋಡುವಾಗುವದಿಲ್ಲ. 1980ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ

ప్రారంభ మాడిచరు ఇన్నా ముగిదల్లు. 1990నే ఇసిటియాదరా ముగియువుదల్లు. ఆల్గి 1980నే ఇసిటియాద 1990నే ఇసిటియిపరిగి 5 లక్ష 90 సాఫిర ఎకరిగి నేరు శించిద్దరే ఎప్పు బెళ్ళ బెళ్ళయుత్తిత్తు అన్ను వుదన్న లేక్కాచార కాకి నోఇదరి ఎష్టు ఉపైన్న కడిమే యాగిదే అను వుదన్న తీదుకొల్చ బహుదు.

ಅದರಿಂದ ಬುರುವ ಆದಾಯ ಎಷ್ಟು? ಇದರಿಂದ ದೇಶದ ಹೊಕ್ಕೆ ಸೆಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದಂಥ ಆದಾಯ ಎಷ್ಟು? ರೈತನ ಕಣಜಕ್ಕೆ ಹಾನಿಮಾಡಿದಂಥ ಅಧಿಕಾರಿಯಗಲೀ, ಸರ್ಕಾರವಾಗಲೀ, ಹಕ್ಕೆಲು ಚಡ್ಡಿಯ ಬಡ ರೈತನ ಶಾಪಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾಗೆದೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಕಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ 5 ಲಕ್ಷ 90 ಸಾವಿರ ಎಕರೆಗೆ ಬೇಕಾಗುವೆಷ್ಟು ನಿರ್ಮಿಸಿ, ಇಂಥಿಂದು ಕೆಳೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದವರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ (ಬಿ) ಪರಿ ಇರಲಿ; ಜನತಾ ಸರ್ಕಾರದವರಿರಲಿ: ತುತ್ತು ಅನ್ನಾಲ್ಲಿದೇ ನರಭಾತ್ರಿರಿಂದ ಬಿಡ ರೈತನ ಶಾಪಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾಗುತ್ತಿರುವುದು ವಿಹಾ ವಿಂಡಿತವಾಗಿ ಹೋತ್ತುನೇ. ಇದಕ್ಕೆ ರಾಜಕೀಯ ಬಣ ವನ್ನೇ ಕೊಡುವುದು ಉದಿರುವಂಥ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ದಿಸಿಯಲ್ಲಿ ಸೊಕ್ಕೆ ಕ್ರಮವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮುಂತ್ರಿಗಳು ಕ್ರೀಗೊಳಿಸಿದ್ದು ಈ ಸೆಂದಭಾದ್ದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಸ್ವಾಮಿ, ನಾವು ಪಶ್ಚಿಮಾಂತರಿ ಏದಿದ ಪ್ರಕಾರ ಮಾನ್ಯ ಮುಂತ್ರಿಯವರು ನಮ್ಮ ನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪಕ್ಕಿಂತ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿದ್ದರು, ತಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ನೀರು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ನಿಧಾನವಾಗಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಏನು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತೋರಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿದ್ದರು. ಬಹಳ ಪ್ರಮುಖವಾದ ಕಾರಣ ಬಾಗ್ರಾಯ ನವಿಲಿ ಸುರಂಗ ಮಾರ್ಗದ ಕೆಲಸ ಆಗಡೆ ಇರುವುದು ಎನ್ನುವಂಥ ಕಾರಣವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಸುರಂಗ ಮಾರ್ಗದ ಉದ್ದೇಶಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 9,800 ಏಂಟರುಗಳು. ಸುರಂಗ ಮಾರ್ಗದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಿಂದು ತೀವ್ರಮಾನವಾದುದು 1973 ರಲ್ಲಿ; ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭವಾದುದು 1979ರಲ್ಲಿ. 1979ರಿಂದ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ 1,300 ಏಂಟರ್‌ ಕೆಲಸ ಮಾತ್ರವಾಗಿದೆ. ಶೇಕಡ 50 ಭಾಗಗೆ ಕೆಲಸ ಕೂಡ ಆಗಿಲ್ಲ. ತಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ನೀರು ಕೊಡಬೇಕೆ ಕೊಡಬಾರದೇ; ಕೊಡಲೇಬಾರದು ಎನ್ನುವ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ರಾಜಕಾರಣಿಗಳು ವೆತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸುರಂಗ ಮಾರ್ಗದ ಕೆಲಸ ನಿಧಾನವಾಗಿರುವುದಕ್ಕೆ ನಿಜವಾದಂಥ ಕಾರಣ ಏನು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮುಂತ್ರಿಗಳಿಂದ ನಾನು ಬಿಂಬಿಸುತ್ತೇನೆ. ತಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕೆಲಸ ಪರಿಭಾವಂಥ ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ರಾಜಕಾರಣಿಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವೇಗೌಡರು ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಯವರು; ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಯ ರೈತರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಲು; ತಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ರೈತರಿಗೆ ದೊರ್ಕಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ; ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಸುರಂಗ ಮಾರ್ಗದ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಿಧಾನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಬೇಕಿಂದು ಕೆಲಸ ಸ್ಥಿರಗೊಳಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ; ಅದರಿಂದ ಜಿಲ್ಲೆಯಾದ್ದಂತ ರೈತರ ಹೋರಾಟ ಮಾಡಬೇಕು; ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವೇಗೌಡರನ್ನು ಮಂತ್ರಿ ಪದವಿಯಿಂದ ಕೆಂಪು ಹಾಕಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಆಪಾದನೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. 5 ಪರಂಗಳಿಗೊಂಡು ಸಾರಿ ರಾಜಕೀಯ ಬುಡುಬುಡಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಾದು ಬರುವುದನ್ನು ನಾನು ಸೋಧಿಸ್ತೇನೆ. ಲೋಕಸಭೆ ಸ್ವಾಂವಾಕ್ಷರ ಮೇ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಆಗ ನೋಡೊಣ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬೆ. ರಪ್ಪಾ. ಜಿ.—ರಾಜಕೀಯ ಬುದುಬುಡಿಕೆ.....

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನಿಮಗೆ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಭೈರವಾಜ್.—ನನ್ನ ದ್ಯುಕೀನೇನು; ರಾಮಯ್ನನವರ ದ್ಯುಕೀನೆ ಹಾಗೂ ಎಲ್ಲರ ದ್ಯುಕೀನೆ ತುಮಕುರು ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟತರಕ್ಕೊಂಫಾದ್ದು. ರಾಜಕೀಯ ಬುಡುಬುಡಿ ಸರಿಯಾದಂಥ ಪದ್ದತಿ ಅಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಸಲ್ಲ, ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡಿರು ಶತಮ.

శ్రీ వై. కి. రావుయి.—నాను ఒచ్చ రాజకారణ ఎన్నుపుదమ్మ మాన్స భేరప్పజి
యవరు పారియిచూరదు. జీనావకే తక్కిర బుదాగ బుడబుదికే ఆదిశికొందు నాను హోగు
తేసే, సూయిచంపదర బీళకు ఎమ్మ సత్కోవే అష్టో సత్క నాను ఒచ్చ రాజకారణశే.
యావుదే ఒచ్చ వ్యక్తిగాగలే, గుంఠిగాగలి కరితు నాను మాతనాడుత్తిల్ల. స్వామి, బాగసరు
నవిలే సురంగమ మాగడ కిలస నెన్న ఏక్కరు హేళిదంత నిధానవాగిదర; నిధానవాగిల్లపుడిక్క
అపరు హేళిరక్కంధ కారణ ఇద్దర, నాను ఇదెయిందు హేళుపుదిల్ల. అంధ కారణ ఇద్దర;
దయివిట్టు ఆ కిలసవన్న ఆదమ్మ జాగ్రత్త ముగిసి; తుమకూరు జీలే యు బడ రేతన జమిఎిగి
నిరు కోడిసి, ఒళ్ళయు హేసరు పడెయిర ఎందు హేళుతేనే, సురంగద కిలసవన్న చురుకాగి
మాడుపుడ్దే సాధ్య చిల్ల; బలవాదంధ భూమి సిగదే జయాలిజికల్ పాటస్టి సిచీట్ ద్విరండ
నిధానవాగుత్తిదే ఎన్న ప కారణ హేళుత్తిద్దిరి; నెన్న తక్కిర సంపూణి మాణిత ఇల్ల.
10 కోటి రూపాయి వేళ ద కారిసాంచల్ బోటో తరిసి; తేఘుపొగి సురంగద కిలసవన్న
ముగిసహితేదు హేళుతేనే. 10 కోటి రూపాయి లిఖిస్ మాడి. తందరె నము రాజుకే

ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಡುವದಲ್ಲದೆ ; ಪಕ್ಕದ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೂ ಅದನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರು. 1980 ರಲ್ಲಿ ಅಕ್ಷಯಕ್ಕಿನ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿರೂ ಇವತ್ತಿನವರೀಗೂ ರೈತರ ಜಮಿನಿಗೆ ನೀರು ಕೊಡುವದಕ್ಕಾಗಿಲ್ಲ. ಮಂತ್ರಿಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರಕಾರ ಸುರಂಗದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ ಹೇಳಿ ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಲುವೆಗಳ ಕೆಲಸ ಪೂರಂಭ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ; ಸುರಂಗದ ಕೆಲಸ ಒಂದೆರಡು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಗಿಯುವ ಸೂಚಕನೇ ಕಂಡುಬಂದರ್ಮೇಲೆ ಕಾಲುವೆ ಕೆಲಸ ಪೂರಂಭ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರೆ. ಕಾಜ್ಯದ ಯೋಜನಾ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಬಂಡು ಕಾನಾನು ಇದೆ. ಇವತ್ತು ಹಣ ಲಿಟರ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರೆ ; ಇನ್ನೆ ಮುಂದು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಕಾರಣದ ಹಾಕಿದ ಹಣಕ್ಕಿನ ಪ್ರತಿಫಲ ಬರಬೇಕಿಂದು ಇದೆ. ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ಅಗಡಿದಿರೆ ಇಂದನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸಿ 1980ಕ್ಕೆ ಅಕ್ಷಯಕ್ಕಿಷ್ಟ ಮಾಗಿಯುವ ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸಿ ಕಾಲುವೆಗಳ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇ. ಇಂಥೆ ದಡ್ಡ ಯೋಜನೆ ; ದಡ್ಡ ತೀವ್ರಾನವನವನ್ನು ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಪಿತಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಮೂರು ಹಣಕ್ಕಿನ ಪರಿಣಾಮ ಬರಬೇಕಿಂದ ಕಾನಾನು ಇಡ್ಡಿರೂ ಅದನ್ನು ಪಿತಕ್ಕೆ ಪರಿಗಣಿಸಲಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರ ಹೇಳಿ ಗುರುತವಾದ ಅಪವಾದ ಇದೆ. ಮೊದಲು ನನ್ನ ಮನೆ, ನನ್ನ ಮಕ್ಕಳ ವಿದ್ಯಾಭಾಸ ; ನನ್ನ ಗಡೆಗೆ ನೀರು ಬರಬೇಕಿಂಬುದು ಮಾನವ ಸಹಜವಾದಂಭ ಮನೋಭಾವ ಎಂದು ನಾನು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ. ಮಾನವ ಸಹಜವಾದಂಭ ಮನೋಭಾವ ಮಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಇಲ್ಲವೆಂದು ತೋರಿಸಿಕೊಡಬೇಕಾದರೆ, ಅದಮ್ಮು ಕೂಡಲೇ ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದು ದಿವಿಪಾನ್ ಮಾಡಿ ; ಕಾಲುವೆಗಳ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಂಭ ತೀವ್ರಾನವನ್ನೀಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

4-30 p. m.

ನಾನು ಇದನ್ನು ಬಹು ಕಟುವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಅನುಮಾನ ಪರಿಹಾರ ಮಾಡತಕ್ಕಿಂಥ ಕೆಲಸ ವನ್ನು ಕೊಂಡಲೇ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಏವರುವನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುವದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟುಪಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ಯೋಜನೆಯ ಕೆಲಸ ನಿರ್ಧಾರಣಾಗಳಿಕ್ಕೆ ವರದು ಕಾರಣಗಳಿರುತ್ತಾರು. ಮೊದಲು ನೇಯದಾಗಿ, ಹಣದ ಕಾರಣವಿರುತ್ತಾರು, ಎರಡನೇಯದಾಗಿ ತಾಂತ್ರಿಕ ದೋಷಗಳು ಕಾರಣವಿರುತ್ತಾರು. ತಾಂತ್ರಿಕ ದೋಷಗಳ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಏನುವುದನ್ನು ಈ ಸದನದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದೇನೆ. ಎರಡನೇಯದಾಗಿ ಈ ಯೋಜನೆಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವಂಥಾ ಹಣದಿಂದ ಈ ಯೋಜನೆಯ ಕೆಲಸ ಸ್ಥಿತಿಗಳಾದಿದೆ, ವೆಗಿರ ಮಿತಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಜಣ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ದ್ವಾರಾ ಸಹ ನೋಡಿದರೆ ಅದು ಸಹ ಸರಣಿಲ್ಲವೆಂದು ಅನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಏತಕ್ಕೊಂದರೆ ಈ ಯೋಜನೆಗೆ ತೆಗೆದಿಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಹಣ 1980-81ರಲ್ಲಿ 10 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳು, 1981-82ರಲ್ಲಿ 11 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳು 1983-84ರಲ್ಲಿ 20 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳು, 1984-85ರಲ್ಲಿ 35 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದೆ. ಇದನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ಬಹುಶಃ ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವಗೌಡರವರು ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸ್ಥಿತಿಗೊಳಿಸುವುದಾದರೆ ಹಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಈ ಅಂತಸಂಚಯಗಳಿಂದ ಆ ವಾದವನ್ನು ಸಹ ಒಪ್ಪುವುದಕ್ಕಾಗುವಿದಿಲ್ಲ. ಇನ್ನೊಂದು ವಾದಿದೆ ಅದು ಏನಿಂದರೆ ತುಮಕೂರು ಜನರಿಗೆ, ರೈತರಿಗೆ ನೀರು ಸಿಕ್ಕುಹಾಗಿ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಏತದ ನೀರಾವರಿ ಕಾವಾಗಾರಿಗಳನ್ನು ಕ್ರಿಗೆಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಇದೆ. ಈ ವಾದವನ್ನು ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ಮಂದಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಕಾನಾನಿನ ದ್ವಿಯಾಂತ ವಾದ ಸರಿಯಲ್ಲ, ಅದರೆ ಅಲ್ಲಿನಿಂದಾಗಿ ಪರಿಸಿತಿ ಏನಿದೆ ಏನ್ನುವುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸನ್ನಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಈ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಸಿಕ್ಕಿರುವಂಥಾ ನೀರು ಎಷ್ಟು ಎಷ್ಟು ಎಷ್ಟು ನಿರ್ಮಿತ ಉಲ್ಲಿಂಬುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಶ್ರವಿಪಡಿಸುವ ಕೆಲವು ಅಂತಿಂಧನಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವಿಕೆಯಿಂದು ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಮಾನವ ಸದನ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುವದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟುಪಡುತ್ತೇನೆ. ಪೇಮಾವತಿ ಯೋಜನೆಗೆ ಕಾವೇರಿ ನದಿಯಿಂದ ನಮಗೆ ಸಿಗುವಂಥಾ ನೀರು ಎಷ್ಟು ಎಂದರೆ.....

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.— ಮಾನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಮಗೆ ನೀರು ಎಷ್ಟು ಸಿಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ದಯವಿಟ್ಟು, ವಿವರ ಕೊಡುವುದು ಬೇಡವುದು ಏನಿಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಜೀರೆ ಏನಾದರೂ ಬೇಕಾದರೆ ಮಾನ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಲಿ....

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ರಂಗನಾಥ್.— ಕಾವೇರಿ ಬೇಸಿನ್ ನ ನೀರಿನ ಅಂತಿಂಧನಗಳನ್ನು ನೀಡುವುದು ಅನಾವಶಕ....

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.— ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ತೀವ್ರತೆ ಅಭವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂದರೆ ಅದರ ಇಂಟಿಕ್ಸೆಪ್ಸನ್ ಬಹುಶಃ ಇರುವುದರಿಂದ ದಯಮಾಡಿ ಥಿಗರ್ನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದು ಬೇಡ.

ಶ್ರೀ ವೈ. ಕೆ. ರಾಮಯ್ಯ.— ಆದುದರಿಂದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಕನಾರ್ಕ ರಾಜ್ಯದ ಹಿತವನ್ನು ಕಾಪಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳಿಗೆ ಏನು ಅತುರಿದೆಯೋ ನಂತಹೂ ಅದೇ ಅತುರ ಕಾಶುರವಿದೆ. ಹೇಮಾವತಿ ನಿದಿಯಂದ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅನುತ್ತರ ಯಾಗಚಿಯಂದ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇಷ್ಟ್ವಳ್ಳಾ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿದ ಹೇಳಲೂ ನಮಗೆ ಏನಾದರೂ ನಿರುಕ್ತಿ ದೆಯೇ? ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಅಂತಿಂಶಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟ್ವದುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ತುಮಕೂರಿಗೆ ನೀರನ್ನು ಕೊಡಲು ಯಾವುದೇ ಧಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಧಕ್ಕೆಬಾರದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಏಲ್ಲಾ ಏಷಾದನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಉತ್ತರವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಪುಂತಿಗಳವರು ನಿಜುತ್ತಾತ್ಮಿಯಂದು ಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ವಿಪಯವನ್ನು ನಾನು ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಉದ್ದೇಶವೇನಂದರೆ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಬೈರಪ್ಪಾಜಿಯವರ ಹೇಳಿದವಾಗೆ ಯಾವುದೇ ರಾಜಕಾರಣವನ್ನು ತರಲಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರವಾಗಿ ತಂದಿಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಇಷ್ಟ್ವಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿಸುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ವಿಪಯವನ್ನು ನಾನು ಸದನದಲ್ಲಿ ತಂದಿದ್ದು ಅಲ್ಲ. ನಾನು ಹೊಟ್ಟಿಪಾಡಿಗೂ ರಾಜಕಾರಣವಾದಿ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕಾಗಿ ತಂದಿರಾವನ್ನೇ ಅಂತಿಂಶಕೊಂಡಿಲ್ಲ, ಮಾಡಬಾರದ್ದನ್ನು ಮಾಡಿ, ತ್ವರಿತ ರಾಜಕೀಯ ಮಾಡುವಂಥಾ ಉದ್ದೇಶಿಂದ ನಾನು ಶಾಸಕನಾಗಿ ಬಂದಿಲ್ಲವೆಂದು ಈ ವಿಪಯವನ್ನು ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟ್ವದುತ್ತೇನೆ. ಆದುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಹೇಳಿದರೆ ರಾಜಕೀಯವಾಗಲಾರದು ಏಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ನನ್ನ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಕ್ಕರೆ ಕಾಖಾನೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಒಂದು ಯೋಜನೆ ತಯಾರಾಯಿತು. ಸಮಾರುಳ್ಳಿತರೆ ರೂ. 1,00,000 ರಂಗ ವರದನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದೆ ಬ್ರಾಹ್ಮಂಡನ್ನಲ್ಲಿರುತ್ತಾಯಿತು. ಅದರೆ ಈ ಸಹಕಾರಿ ಸಕ್ಕರೆ ಕಾಖಾನೆ ಕುರ್ತಿಗಳೊಳ್ಳಿದ್ದು ಮಾಡಲು ಅಗಲಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಹೇಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿದೆ ಶ್ರೀ ಬೈರಪ್ಪಾಜಿಯವರು ನಾವು ರಾಜಕೀಯ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅದರೆ ಈ ಸಹಕಾರಿ ಸಕ್ಕರೆ ಕಾಖಾನೆ ನಿಂತಹೋಯಿತು? ಯಾರ ಹಿತವನ್ನು ಕಾಪಾಡುವುದಕ್ಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರವಾಗಿ ನಿಂತುಹೋಯಿತು? ಎನ್ನುವುದು ಅಲ್ಲಿಯ ಜನತೆಗ್ಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ, ಆದುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಪುನಃ ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟ್ವದುವುದಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀಮಾನ್ಯ ದೇವೇಗೌಡರವರು ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರಿ, ಜನತಾ ಸರ್ಕಾರ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದೆ. ಯಾವುದೇನೂ ಒಂದು ರಾಜಕೀಯ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಜನಗಳ ಹಿತವನ್ನು, ಸಾರ್ವಜಿನಿಕರ ಹಿತವನ್ನು ಅದರಲ್ಲಿ ತಮಕೂರಿನ ಬಡರೀತರ ಹಿತವನ್ನು ಕಾಪಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಪಕ್ಷವಾಗಲೀ ಅಧ್ಯವಾ ಈ ಒಂದು ಶಾಸನ ಸಭೆಯಾಗಲೀ ಅಡಿಬೆಳೆರಾರದು ಏನುವುದನ್ನು ನನ್ನ ಬಿತ್ತರಿಗೆ ಹೇಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟ್ವದುತ್ತೇನೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣಿವೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ಯ ದೇವೇಗೌಡರವರು ಬಿಂದು ರೈತನ ಮಂಗಳಾಗಿದ್ದಾರಿ ಏಂದು ನಾನಾದರೂ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ರೈತ ಎಂದರೆ ಅವನು ಹಾಸನದವನಾಗಿರಲಿ, ಕೇರಳದವನಾಗಿರಲೀ, ಪಂಜಾಬ್ ನಂತರೆ ಆಗಿರಲೀ ಎಲ್ಲಾ ರೈತರೂ ಒಂದೇ ಎನ್ನುವ ಬಗೆ ನಂಬಿಕೆಯನ್ನಿಂದು ಬ್ರಹ್ಮಕೊಂಡಿದ್ದಾರಿ ಎನ್ನುವ ಬಗೆ ನಂಬಿಕೆ ಬರಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ತಮಕೂರಿನಲ್ಲಿ ಏನು ಕೆಲಸವಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ, ಆದನ್ನು ಎಷ್ಟು ದಿವಸ ದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿ ಮುಗಿಸುತ್ತಾರೆ ಏನ್ನುವ ಬಗೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಅವರು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮಿನರಸಿಂಹಯ್ಯ (ತಮಕೂರು).— ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ತಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ 3 ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ ನಿರೂಪಿಸಿರುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. 3 ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ ನೀರಾವರಿ ಆಗುವಂಥಾ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿಯವರಿಗೆ 3 ಕಾಣಿನ ಕೆಲಸ ಆಗಿಲ್ಲ. ಅದಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರವಾಗಿ ಜನಗಳ ಅಸ್ಕಿ ಕೇರಳದೆ. ಶ್ರೀ ದೇವೇಗೌಡರವರು ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಸೇರಿದ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಮತ್ತು ಈ ಇಲಾಖೆಯ ಸಹ ಅವರಲ್ಲಿಯೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಆವರು ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ನೀರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಬಿಟ್ಟು ತಮಕೂರಿಗೆ ನಾಮ ಇಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ಆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆನಿಟ್ಯನ್ನೂ ಸಹ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆ ರ್ಯಾಷ್ಟ್ಯ ಯಿಂದ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ನಾವು ಕೆಲವು ವಿಪಯಗಳನ್ನು ತಮಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿ ಬಂದಿದೆ. ಸುಮಾರು 100 ಕೆ.ಮಿ. ಡಾರೆದಿಂದ ನಮ್ಮ ತಮಕೂರಿಗೆ ಕಾಲುವೆ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಅದರೆ ಇಲ್ಲಿಯವರಿಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಶುರುವಾಗಿಲ್ಲ. ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಂತೆ ರೈಟ್ ಬ್ರಾಹ್ಮಂಡ ಕೆನಾಲ್ ಕೆಲಸ ಮುಗಿದ ಹೇಳಿಲ್ಲಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಸಾಮಾನು ಸರಂಜಾಮು ಎಲ್ಲಾ ಕಟ್ಟಿ ಲಫ್ ಬ್ರಾಹ್ಮಂಡ ಕೆನಾಲ್‌ಗೆ ಕಳಿಂ ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಮುಗಿಯಾವರೆಗೂ ಇಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಶುರುವಾಗೆ ಬದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಭಾವನೆ ಇದೆ. ಜನ್ಮರಾಯಪಟ್ಟಿಳಿದಲ್ಲಿ ಸಕ್ಕರೆ ಕಾಖಾನೆಯನ್ನಾಗುತ್ತಿದೆ, ಹೊಳೆನರಸಿಪ್ಪರದಲ್ಲಾ ಸಕ್ಕರೆ ಕಾಖಾನೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಕೆಳು ಬೆಳೆಯಲ್ಲಿಕ್ಕೆ 10 ತಿಂಗಳು ಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ಎಲ್ಲಾರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ, ಒಂದು ತಿಂಗಳು ಉಳಿಸಬೇಕು. ಒಟ್ಟು 11 ತಿಂಗಳು ಬೇಕು. ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಏರದು ಬೇಳಿ ಬೇಳಿದೆ

ಹಾಗೆ ಅಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ರೈತರು ಕಬುಳಿ ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಶುರುಮಾಡಿದವೇಲೆ ಅದಕ್ಕೆ 11 ತಿಂಗಳು ನೀರು ಬೇಕು. ಅವರು ಕಬುಳಿ ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅಡಿ ಇಟ್ಟೆನೇಲೆ ನೀರನ್ನು ಕಿತ್ತುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅದುದರಿಂದ ಅದರ ಬಗೆ ಲೋಕೆನ್ನೇ ಮಾಡತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನಮ್ಮ ತುಮಕೂರಿನ ರೈತರಿಗೆ ಬಂದಿದೆ. ನಮ್ಮ ತಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿ ಕಾಮಗಾರಿ ಅಗಿಲ್ಲ, ನೀರಾವರಿಗೆ ಸಿಗೆಕ್ಕಿ ಭೂಮಿ ಕಾಡೆ ಇಲ್ಲ. ಅದರಿಂದ ತಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ರೈತರು ಇದನ್ನು ಬಹಳ ನಂಬಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಜೋತಿಗೆ 'ತಮಕೂರಿನ ಜನರಿಗೆ ಇದರಿಂದ ನೀರು ಕುಡಿಸುತ್ತೇವೆ' ಎನ್ನ ತಕ್ಕ ಭರವಸೆಯನ್ನೂ ಕೊಡ ನಾವು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದೂ ಕೊಡ ಸಾದ್ಯವಾಗುವಹಾಗಿಲ್ಲ. ಬೇರೆತೆಲೇ ನವಿಲೆ ಟನಲ್ಲ ಕೆಲಸ ನಿಧಾನ ಪೂರುತ್ವ ಇದೂ ರೆ ಎನ್ನುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಜನಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದೆ. ಆ ರೀತಿ ಪ್ರಜಾರ ಕೊಡ ನಡೆದಿದೆ. ದುರದ್ದಷ್ಟವಶಾತೋ ಮಾನ್ಯ ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಸಚಿವರು ಟೂರ್ ಹೋದಾಗ ಹೋಗಿಲ್ಲ ಆಗಿಲ್ಲ. ಬಾಡ್‌ ಜೋನ್‌ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತು ಇಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಇದೆ. ಮಾನ್ಯ ಬ್ರೆ. ಕೆ.ರಾಮಯ್ಯನವರು ಸೋಫಿಸಿ ಕೇಟೆಡ್ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್‌ ಹಾರಿಸಾಂಪಿಲ್‌ ಸಾಫ್ಟ್‌ ಬೋರ್ಡ್‌ ಡಿಗ್ರೀ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದರೆ ಕೆಲಸ ಸುಲಭವಾಗಿ ಬೇಕ್ಕಿರುತ್ತದೆ ಬಹಳ ಏಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹೆಚ್‌ಲೆವೆಲ್‌ ಕೆನಾಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೋಳೆಸರಿಸಿಪ್ರಬ್ರ ಮತ್ತು ಅರಕಲಗೂಡು ಮುಂತಾದ ಜಾಗಗಳಿಗೆ ಈಗಾಗಿಲ್ಲ ಜೆಚ್‌ನ ಹಣ ಖಿಚ್‌ವಾದಾದಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ಬಹಳ ತಾರಾಗಿ ಮಾಡಿಸಿ ಸುಮಾರು 55 ಸಾವಿರ ವರ್ಕರೆಗೆ ನೀರಾವರಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದ್ದಲ್ಲಾ ನೋಡಿದರೆ ಸುಮಾರು 5 ಲಿಫ್‌ ಇರಿಗೇವನ್‌ ಸ್ಟೀಮ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ, ಇದಕ್ಕೂಲ್ಲ ನೀರು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಮೇಲೆ ತುಪ್ಪಕೂರಿನ ಕಾಲುಪ್ರಯೋಧಿ ನೀರು ಹರಿಯುತ್ತದೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎನ್ನುವ ಭಾವನೆ ಇದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಹಂತಿಗಳು ಕರಾರುವಾಕ್ಷಾಗಿ, ಕೆ ಯರಾಗಿ ನಮ್ಮ ಜನಗಳ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿರ ತಕ್ಕ ಅನುಮಾನವನ್ನು ಪರಿಹಾರವಾದಬೇಕಾದುದು ಈ ಸಂಭಿಫರ್ಡಲ್‌ ಅವಶ್ಯಕ. ನಮ್ಮ ಅಂದಾಜಿನ ಪ್ರಕಾರ ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದು ಪರಫ್‌ಕೆ ಸುಮಾರು 3 ಲಕ್ಷ ಎಕರೆಯಲ್ಲಿ 60 ಕ್ರೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಅದಾಯ ಬರತಕ್ಕ ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯಬಹುದು. ಅಂದರೆ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಬಂದು ಪರಫ್ ನಿಧಾನ ವಾರೆ 60 ಕ್ರೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕಾರಣರಾಗಬಬಾರದು ಎನ್ನುವುದು ನಮ್ಮ ಇಷ್ಟ. ಇದಲ್ಲದೆ ಮೆಲೆ ಬೇರೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಬೋರ್ಡ್‌ವೆಲ್‌ ಇರಿಗೇವನ್‌ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ, ವಾಟರ್‌ ಲೆವೆಲ್‌ ಕೆಳಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ತಿಪಟಿಯಾಗಿ ಮತ್ತು ಗುಬ್ಬಿ ವರಿಯಾಗಳಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಮಂಟ್ಪ ವಿನಿತ್ತ ಅದು ಕೆಳಗೆ ಹೋಗಿರುವುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿನ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ತಂಬಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ, ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ಬೆಳೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ತಂಗಿನ ಗಿಡಗಳು ಒಣಿಹೋಗತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆ. ಈ ಬಂದು ಕಾಲುವೆ ಬಂದು ಅಲ್ಲಿನ ನೀರಾವರಿ ಜಾಸ್ತಿಯಾದರೆ ವಾಟರ್‌ ಲೆವೆಲ್ ಕೊಡ ರೈನ್‌ ಆಗುತ್ತದೆ, ಅದರಿಂದ ಶಾಶ್ವತವಾದ ಬೆಳೆಗಳು ಉಳಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ರೆ ತರಲ್ಲಿಂದಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ರಾಮಯ್ಯನವರು ಹೇಳಿದಾಗೆ, ಬಹಳ ದಿನಗಳಿಂದ ಇದರ ಬಗೆ ಗಲಾಟೆಯಾಗುತ್ತು ಇರಲ್ಲ. ಕೆಲವರು ಬುನಾವಕ್ಕೆ ಬರಬಹುದು ಏಂದು ಮಾಡಿದರು. ಚುನಾವಕ್ಕೆ ಬರಬಹುದು, ಇವು ಬಂದರೆ ನಮ್ಮನ್ನು ಗೆಲ್ಲಿಸುತ್ತಾರೆ, ಇಲ್ಲದೇಹೇಳಿದರೆ ಇಲ್ಲ, ಅದು ಬೇರೆಯ ವಿವರ. ಕೆಲವರು ಇದನ್ನು ಬಹಳ ದೊಡ್ಡದು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ರಾಜಕೀಯವಾಗಿ ದೊಡ್ಡದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಪತ್ರಿಕೆ ಕೊಟ್ಟಿ ಜನಗಳನ್ನು ಕೆರಳಿಗೆ ಆಗತಕ್ಕಂಥ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆನೋ ಎನ್ನುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ... .

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಭೈರವಪ್ಪಜಿ.—ನಾವು ಹೇಳಿಕೊಡುತ್ತೇವೆ, ಗಲಾಟಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ, ಹನೇನು ಚೆಲುವಲ್ಲಿ ಹೊಡಿಕೊಳ್ಳಿ ಅದೆಲ್ಲಾ ಹೊಡುತ್ತೇವೆ. ಇದು ಸೆಟ್ಟಿ ವಿಚಾರವಲ್ಲ; ತಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ 5 ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳ ಅಲ್ಲವೆ ಲೋಳಿವಿನ ಪ್ರಶ್ನೆ. ನಾವು ರಾಜಕೀಯವಾಗಿ ವಿನಿ ಮಾಡುತ್ತು ಇಲ್ಲ. ನಾವು ಹೇಮಾವತಿ ನೀರನ್ನು ತಮಕೂರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಏಂದು ಚುನಾವಕ್ಕೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ, ಅದನ್ನು ತಾವು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಬಹಳ ಲಘುವಾಗಿ ಮಾತನಾಡತಕ್ಕ ವಿಚಾರವಲ್ಲ ಇದು.

ಶ್ರೀ ಲಿಂಗಿ ನರಸಿಂಹಯ್ಯ.—ನಾವು ಲಘುವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತು ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಭೈರವಪ್ಪಜಿ.—ಇದು ಲಘುವಾಗಿ ಮಾತನಾಡತಕ್ಕ ವಿಚಾರವಲ್ಲ, ನಾವು ರಾಜಕೀಯವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ನೀವು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಇದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಯಾರು ಲಘುವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಭೈರವಪ್ಪಜಿ.—ನಾವು ಚುನಾವಕ್ಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಿರುತ್ತೇವೋ, ಹೋಗುತ್ತೇವೋ, ಅದು ಬೇರೆ ವಿವರ, ವಿನಿಯು,

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ತಪ್ಪೇನು?

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಗಂಗಾಧರನ್—ಬೇರೆ ಗೌಡರ ಗದ್ದಲ ಸ್ವಾಮಿ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.— ನಿಮ್ಮನ್ನ ಕರೆದಾಗ ಹೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ಭೃತ್ಯಪ್ಪಾಜಿ.— ನಾವು ರಾಜಕೀಯವಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಲಘುವಾಗಿ ಮಾತನಾಡ ತಕ್ಕಂಥಾದ್ದನ್ನ ನಾನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.— ನಿಮಗೆ ಏಕೆ ಲಘುವಾಗಿ ಕಾಣಿತೋ ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮೀನರಸಿಂಹರು.— ಹೇಮಾವತಿ ನೀರು ಬಂದೇ ಅಲ್ಲ, ಕಾವೇರಿ ನೀರೂ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಸ್ವಲ್ಪ ಇರಿ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.— ಅವರಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕಿರಲಿಲ್ಲ, ಬಂದಿರಲಿಲ್ಲ. ನೀವು ಬಂದಿದ್ದೀರಿ, ಪ್ರತಿಪಾದನೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ.

ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮೀನರಸಿಂಹರು.— ಮಾನ್ಯ ಭೃತ್ಯಪ್ಪಾಜಿಯವರಿಗೆ ಈ ವಿವರಿಸಲ್ಪಿ ಎಷ್ಟು ಕಳಕಳಿ ಇದೆಯೋ, ಹೇಮಾವತಿ ನೀರು ತುಮಕೂರಿಗೆ ಅದಮ್ಮಪ್ಪಜಾಗ್ರತೆ ಬರಬೇಕು ಎನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ್ದಾರೆ ನಿಮಗೂ ಅಷ್ಟೇ ಕಳಕಳಿ ಇದೆ, ಅವರೂ ಪ್ರಯತ್ನ ಪ್ರಾಟಿದ್ದಾರೆ ಇನ್ನುವುದು ನನಗಿ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಅದರೆ ಕೆಲವರು ಹೇಬರಿನಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಸ್ವಾರ್ಥಿಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಇದು ಬರೀ ರಾಜಕೀಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಸ್ವರ್ಗ ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಇನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ್ದಾರೆ ಯಾವ ಅನುಮಾನವೂ ಇರುವದಿಲ್ಲ. ಅದ್ದರಿಂದ ಆ ರೀತಿ ಹೇಳಿಕೆ ಅಂಥ ಅವಕ್ತಕತೆ ಇಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅವರನ್ನೂ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಬಿನ್ನೆ ಎಂದು ಕರೆದಿರು, ಅಗ ಅವರಿಗೆ ಬಿಬುವುದಕ್ಕೆ ಹೀಗಂ ಇರಲಿಲ್ಲ; ತಾಮಕೂರಿನಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡಿದ್ದಾಗಿ ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಹೀಗಂ ಇತ್ತೇ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಭೃತ್ಯಪ್ಪಾಜಿ.— ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದೇ ಇರತಕ್ಕ ಸದಸ್ಯರೆ ಬಗ್ಗೆ ಈ ರೀತಿ ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.— ನಾನು ಕೇರಳಪ್ರಾಲ್ಕಿಗೆ ಅಬ್ಬ ಹಾ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ, ಅವರು ಯಾರ ಹೆಸರನ್ನೂ ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಯಾರನ್ನು ಕುರಿತು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ನನಗಿ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮೀನರಸಿಂಹರು.— ನಮಗೆ ಏನಾಗಿದೆಯಂದರೆ, ಶ್ರೀಕಂಠರು ನವರೂ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದರೂ, ಚನ್ನರಾಯಪಟ್ಟಣದವರಿಗೆ ನೀರು ಬಂತು. ಈಗಿಗೆ ದೇವೇಗಾಡಿರು ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ, ಹೊಸನ ಅರಕಲಗಾಡಿಗೆ ನೀರು ಬರುತ್ತದೋ, ಅಲ್ಲೇ ನಿಂತು ಹೋಗುತ್ತದೋ ಅಥವಾ ತುಮಕೂರಿಗೆ ನೀರು ಬರಬೇಕಾದರೆ.....

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.— ಹೀಗೆ ನಿಬಿಡ ರೂ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಮುಗಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಭೃತ್ಯಪ್ಪಾಜಿ.— ಅದನ್ನು ನಾನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮೀನರಸಿಂಹರು.— ದೇವೇಗಾಡಿರೆಕೆಸರು ಹೇಳಿದರೆ ಸಂತೋಷಪಡುತ್ತೀರಿ. ಹೆಸರು ಹೇಳಿದೆ, ಪೇರಿಸಲ್ಪಿ ಬುದಿದೆಯಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಕೋಪ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಸಿ. ಶ್ರೀಕಂಠರು.— ನಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷ್ಮಾಂತರ ತಿಂಗಿನ ಮರಗಳನ್ನು ಹಾಳು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅವರ ಉಂಗಿಗೆ ನೀರು ಹೋಗಲಿ ಎಂದು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿವು. ಅದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮನ್ನೇ ವಿರೋಧಿಸುತ್ತಾರೆ. ಜನ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಮಾಡಿದರು. ಇದರಿಂದ 10 ಸಾವಿರ ಒಟ್ಟು ನನಗಿ ಕಡಿಮೆ ಯಾರಿತು.

ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮೀನರಸಿಂಹರು.— ಇದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯ ಮಾಡುದು. ಆ ಹಿಂದು ಕೊಲ್ಲಾ ಎಲ್ಲಿಲ್ಲ ಆಗಿದೆಯೋ ಅಲ್ಲಿಲ್ಲ ಸಕ್ಕರೆ ಕಾಪಾರ್ಫನೆಗಳು ಆಗಿತ್ತೇವೆ. 10-11 ತಿಂಗಳು ಕಬ್ಬಿ ಬೆಳೆದರೆ ಆ ಕಬ್ಬಿನ್ನೇ ಒಣಿಗಿಸಿ ನಮಗೆ ನೀರು ಕೊಡುವದಿಲ್ಲ. ಆ ದೊಷ್ಟಿಯಂದ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ. ಇದರಿಂತಗೆ ಏನೋ ತಾರತಮ್ಯ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀ ಮಾನ್ಯ ದೇವೇಗಾಡಿರೆ ಬಗ್ಗೆ ಎಲ್ಲಾರಿಗಿಂತ ಜ್ಞಾನಿ ವಿಶ್ವಾಸ ತುಮಕೂರಿ ಜೆಲ್ಲಾ ಶಾಸಕರಿಗೆ ಇದೆ. ಅವರನ್ನು ತಾರತಮ್ಯ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಜನಗಳಿಗೆ ಈ ಒಂದು ಮನೋಭಾವ ಎನ್ನ ಉಂಟಾಗಿದೆ ಅದನ್ನು ಅವರು ಪರಿಹರಿಸಲೇಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಭೇದ್ಯಾವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕೆಲವರು ರಾಜಕಾರಣಗಳು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಪೋಣಿ ಪೋಲಿಯೋವನ್ನು ಬಿಡಲಾಯಿಸಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಮಗೆ ಏನಾದರೂ ಶ್ರೀನಾಯಿವಾಗಿದೆಯಂದು ಗೊತ್ತಾದರೆ, ಬೆಳೆದರೆ ರಾಜೆನಾಮೆ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇವೆ, ಈ ವಿವರಿಸಲ್ಪಿ ಮಾತ್ರ. ಏಕೆಂದರೆ ತುಮಕೂರಿನಲ್ಲಿ ಈ ಕಾಲುವೆ ಏನು ಹರಿಯುತ್ತದೆ ಅದೆಲ್ಲ ಬಡ ರೆಕ್ರೂ ಇರತಕ್ಕ ಜಾಗ. ಅಲ್ಲಿ ಈ ಒಂದು ನೀರಾವರಿ ಬಿಟ್ಟರೆ ಬೆರೆ ನೀರಾವರಿ ಬರಕ್ಕೆಂಧ ಯಾವ ಕನೆಕ್ಷನ್ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. 16 ಹಿಂಫಾ ಗಳಿಂದ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕನೆಕ್ಷನ್ ಕಾಣುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಅದುರಿಂದ ಎಂತಹ ಪರಿಸಿ ತಿಂಬಲ್ಲಾ ಕೊಡುತ್ತಾದೆನ್ನು ಹೈಬಿಡ್ವೆಡಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ನಂಬಿಕೆ ನನಗಿ ಇದೆ. ಅದಕ್ಕೂ ಸ್ವೇಚ್ಛೆ ಅನುಮಾನವನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ತಕ್ಕಣ

ತಮुकೂರಿನಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ತುರುವೇಕೆರಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಇನ್‌ವೈಸ್‌ಗೇಪನ್‌ ಡಿವಿಜನ್‌ ಏನಾದರೂ ಮಾಡಿ, ನಮ್ಮ ಕಾಲುವೆ ಕೆಲಸ ತಕ್ಷಣ ಶರು ಮಾಡಲೇಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡು, ನನ್ನ ಏರದು ಮಾತು ಗಳನ್ನು ಮಿಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಣ್ಣಿ ಮಾಸ್ಕ್‌ಗೌಡ (ಹುಲಿಯಾರುದುಗ್ರಂತಿ) — ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಹೇಮಾವತಿ ಯಲ್ಲಿ ಎಮ್ಮು ನೀರು ಇದೆಯೇ ಅಷ್ಟನ್ನೂ ಉಪಯೋಗಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ತಕ್ಷಕ್ರಮ ಜಾಗ್ರತ್ತೆ ಯಾಗಿ ಆಗಿಸಿಕಾಗಿತ್ತು. ಇದು ಬಹಳ ಹಿಂದೆಯೇ ಆಗಿಬೇಕಾದ ಯೋಜನೆ. ಆದರೆ 1968ನೇ ಇಂದಿರಾ ಯಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಮಾಡಿದಾಗ ಕೇವಲ 1 ಲಕ್ಷ ಚಿಲ್ಲರೆ ಎಕರೆ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ನೀರನ್ನು ಕೊಡುವ ಒಂದು ಅಂದಾಜಾಗಿತ್ತು. ಸಣ ಕೆರೆ ರೀತಿಯಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ದಿವಂಗತ ದೇವರಾಜ್ ಅರಸ್‌ರವರು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಶ್ರದ್ಧೆ ವಹಿಸಿ ತಮಕೊರು ಜಲ್ಲಿಗೂ ಇದರ ಪ್ರಯೋಜನ ಸಿಕ್ಕುವಹಾಗಿ ಮಾಡ ಬೇಕಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಇದರಿಂದ ಅಂದಾಜನ್ನು ಇಸ್ತರಿಸಿ ಇಡಕ್ಕೆ ವರ್ಷೇ ಹಣವಾಗಲಿ ಅದನ್ನು ವಿಚುರ್ ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿ 7 ಲಕ್ಷ ಎಕರೆಗೆ ನೀರನ್ನು ಕೊಡುವ ಯೋಜನೆಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ, ಆಗಲೇ ತಮಕೂರಿಗೆ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸತಕ್ಕ ಬೆಳೆ ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ಯೋಜನೆಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿರು. ಇದಕೂಗಿ ತಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ರೇತ್ತು ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಖಣಿಗಳು ವಿನ್ಯಸಿಸುವ ಮಾತನ್ನು ಮರಿಯ ಹಾಗೆ ಇಲ್ಲ. ಹೇಮಾವತಿ ಕೆರೆ ಕೆಲಸ ಮುಗಿದಿದೆ. ಕಾಲುವೆ ಕೆಲಸ ಕೂಡ ಅಪ್ಪೇ ಆಗಾಧವಾದ ಕೆಲಸ. ಅದೂ ಕೂಡ ಕೆರೆ ಕೆಲಸ ಮುಗಿದಾಗ ನಾಲ್ಕೆ ಕೆಲಸವನ್ನೂ ಕೂಡ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಆ ಸುರಂಗ ಮಾರ್ಗದ ಕೆಲಕವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಮಾಡಿದ್ದೇ ಬಹಳ ಜಿನ್ನು ಇತ್ತು. ಆದರೆ ಏನು ಕಾರಣವೇ ಅದು ಆಗಿಲ್ಲ. ಈಗಾಗಲೇ ಆ ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ ಸ್ವಲ್ಪು ಕೆಲಸ ಆಗಿರಬಹುದು. ಮುಂದೆ ಆಗಬೇಕಾದ ಕಾಲುವೆ ಕೆಲಸ ಇನ್ನೂ ಜಾಸ್ತಿ ಆಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ದೀರ್ಘೋ ಕಟ್ಟಿಗ್ಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಅದು ಆದಮೇಲೆ 200 ಕಿಲೋಮೀಟರ್‌ಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಉದ್ದೇಶ ಕಾಲುವೆ ಆಗಿಬೇಕು. ಈ ಕಾಲುವೆ ಆಗತಕ್ಕಂತಹ ಅವಧಿ ಇನ್ನೂ ಎಪ್ಪು ದೂರ ಹೊಗಿಸುತ್ತೇದೆಂದು ಹೇಳುವದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಮುಂತಿಗಳಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವೇಗೌಡರು ಈ ಸಭೆಯಲೇ ಹೇಳಿದರು. 10 ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಆಗಬಹುದು ಅಂತ ಹೇಳಿದರು. 10 ವರ್ಷ ಆಗುವುದರೆಂಳಗೆ ಏನು ದುಪ್ಪರಿಣಾಮವಾಗುತ್ತದೋ, ನಮಗೆ ಅದರಿಂದ ಏನು ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೋ ಎಂದು ಹೇಳುವದೇ ನಮಗೆ ಬಂದಿರುವ ಭಯ. ಮೊನ್ಸೆ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಯಾ ಶಾಸಕರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸೆಳಕ್ಕೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿದಾಗ ಪರಿಸಿ ತಿಯನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ಈಗಾಗಲೇ ಅಲ್ಲಿ ಜನ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ನೀರಿನ ಅನುಕಾಲ ಅವರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದಾಗ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕ. ಆದನ್ನು ಯಾರೂ ಅಲ್ಲಿಗಳಿಯಾವ ಹಾಗೆ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇನ್ನೂ 10 ವರ್ಷಗಳೇ ಕಾಲ ಈ ನೀರನ್ನು ವರ್ಷವಲ್ಲಾ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಂತಹ ಅವಕಾಶ ಅವರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿತ್ತದೆ. ಮುಂದೆ ಕಾಲುವೆಯ ಕಾರಣ ಪ್ರಾರ್ಥಿ ವಾದಾಗ ಅವರು ಮೊದಲು ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಅಂತ ಹೇಳಿದರೆ ಮುಂದೆ ಏನು ಪರಿಣಮಸಬಹುದು? ಕೆರೆ ಅಂದಾಜು ತಯಾರಾಗಿರುವದೇ ಆರೆ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗೆ ಅಂತ. 7 ಲಕ್ಷ ಎಕರೆಗೆ ಆರೆ ನೀರಾವರಿಯಾಗಲಿಂದೇ ಈ ಅಂದಾಜು ಯೋಜನೆ ತಯಾರಾಗಿರತಕ್ಕಂತಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಒಂದು ಪಕ್ಕೆ ನೀರು ಇರುವಂತಹ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇಂದಿರ್ಜಿ ರೋ ಕೂಡ ಅವರಿಗೆ ಹಾಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವದಿಲ್ಲ ಅಂತ ಹೇಳಿ ಒಂದು ಸರ್ಕಾರಿ ಆಳ್ಳಿ ಯಾಗುವುದು ಅತಿ ಅವಶಕ. ನಾನು ಈಗಾಗಲೇ ಇಡಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿಂತಹ ಮುಂತಿಗಳಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವೇಗೌಡರ ಹತ್ತಿರೆ ಕೆಲಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಆ ರೀತಿ ಸರ್ಕಾರಿ ಆಳ್ಳಿ ಆಗಿದ್ದರೆ ಮುಂದೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಬಹುದು, ನಿರಿನ ಸೌಲಭ್ಯ ಎಲ್ಲಾಗೂ ಸಿಕ್ಕಿದೆ ಹೋಗಬಹುದೆಂಬ ಭಯ ನಮಗೆ ಇದೆ. ಇದು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಆಗತಕ್ಕಂತಹ ತೊಂದರೆ. ಅದರಲ್ಲಾ ತಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕುಂಗಿಲ್ಲಾ ತಾಲ್ಲೂಕು ತೀರಾ ತೊಂದರೆಗೆ ಒಳಗಾಗಿತಕ್ಕ ತಾಲ್ಲೂಕು ಆಗುತ್ತದೆ. ಕಾರಣ ಅದು ನಾಲ್ಕೆಯ ತುತ್ತ ತುದಿಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ತಾಲ್ಲೂಕು. ಮೊದಲೇ ತೊಂದರೆಗೊಳಿಗಾಗಿರುವಂಥದ್ದು ಕುಂಗಿಲ್ಲಾ ತಾಲ್ಲೂಕು. ಇದರ ಮೇಲೂ ಗದಲ್ಲಿ ತಮಕೂರು, ಗುಬ್ಬಿ ಅಮೇಲೆ ತಿಪ್ಪಿರು ಬರುವೆಡೆ ಅದರಿಂದ ನಮಗೆ ಭಯ ಇದೆ. ಇದರ ಕೆಲಸ ಬೆಳೆಗೆ ಬೆಳೆಗೆ ಆಗಬೇಕು. ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಬಗೆ ಏಂಬೆಂದು ಮಾತ್ರ ಸೆಪ್ಪುವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರಿ ಆಳ್ಳಿಯ ಮುಖಾಂತರ ಸೆಪ್ಪು ಪಡಿಸಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಉದ್ದೇಶವೆಂದರೆ ಈ ಒಂದು ಏತಿಯನ್ನು ಹಾಣಿಪ್ರಾರ್ಥಕವರಿಗೂ ನೀರನ್ನು ಕೊಡಬಹುದು. ಇದರ ಬಗೆ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಈಗಾಗಲೇ ಶ್ರೀಮಾನ್ ರಾಮಯ್ಯನವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮೇಲ್ಮೈಗದಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿಯಾಗದೇ ಇರುವಂತಹ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಸದಾಗಿ 5 ಪಿತ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳ ಮುಖಾಂತರವಾಗಿ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಂತಹ ವಿವಾದ ಆಗಿದೆ ಎಂದು ನನಗೆ ತಿಳಿದಿಂದಿರುವುದು.

ವಿಪರ್ವದೇನಾದರೂ ಕಾಯ್ದಿಗೆತ್ವಾದರೆ, ನಮ್ಮ ತುಮುಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಬರಬೇಕಾದ ನೀರಿನ ಭಾಗ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕಿಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ನಾವು ಏನು ಅಸೆಗಳನ್ನು ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಇಟ್ಟ ಕೊಂಡಿದ್ದೇವೋ, ಆ ಅಸೆಗಳನ್ನು ಕೆಡೆರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಬಂದು ಭರು ನಮಗೆ ಸ್ವಷ್ಟವಾಗಿ ಇದೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಇನ್ನೊಂದು ಏನೆಡರೆ, ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ತಜ್ಜರಿಗೆ ಗೂತ್ತಿರತಕ್ಕಿಂತಹ ಏನಿಸಿದೆಯ್ಯಾಗಿ ಇದೆ. ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಕಾಂಟಾರ್‌ರೀತಿ ನೀರಿನ ಸ್ವಷ್ಟಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋದರೆ ಬಹಳ ಬೇಗ ನೀರು ಮೇಲು ಟ್ಟುಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಅಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ನಾಲೀಯ ತುದಿಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕವರಿಗೆ ನೀರು ಸಿಕ್ಕಿದ್ದೋಗುವಂತಹ ಸಂದರ್ಭ ಕೂಡ ಉಂಟು. ಅದ್ದಿಂದ ಕಟ್ಟಿಂಗ್‌ನೇರವಾಗಿ ಹೋಗಿ ತುದಿಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂತಹವರಿಗೂ ಅನುಕೂಲವಾಗಬೇಕೆಂಬುದು ನನ್ನ ಒಂದು ಆಸೆ. ಆ ಅಸೆಯನ್ನು ನರವೇರಿಸುತ್ತಿರಿಂದು ತಿಳಿದಿದ್ದೇನೆ. ಮತ್ತೆ ನಾಲೀಯ ತುದಿಭಾಗ ದಲ್ಲಿ ಇರುವವನೂ ಕೂಡ ನೀರನ್ನು ನಿರ್ಣಯಿಸಿ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ತಿದರೆ ಅವನಿಗೆ ನೀರು ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ; ಏನ್ನು ವಿಭಯ ನಮಗೆ ಇದೆ. ತೀವ್ರಮಾನ ರಾಮಯ ನವರು ಹೇಚ್ಚು ಏನಿಸಿದೆಯ್ಯಾಗಿ ಇದ್ದಾರೆ.

ನೀರನ್ನು ಬೀರೆಕಡೆ ಎಲ್ಲಿ ಹೇಚ್ಚಿ ಗಿಲಿಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೋ ಎನ್ನು ವಿಂದು ಭರುವಿದೆ. ವೊಟ್ಟು ವೊದಲನೆಯಾದಿಗಿ 7 ಲಕ್ಷ ಪ್ರಕರಿಗೆ ನೀರನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮತ್ತು ಯಾವ ಯಾವ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಮ್ಯಾನ್‌ನೀರನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಅಂದಾಜಾಗಿದ್ದೋ, ಆ ಅಂದಾಜಿನ ಪ್ರಕಾರ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ತಕ್ಕಿನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ನಿಲ್ದಾವ ಸರ್ಕಾರಿಕ್ಕಿಂದ ಎನ್ನು ವಿಭರವಸೆಯನ್ನು ನಮಗೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಇದು ರಾಜಕೀಯವಾಗಿ ಇವತ್ತು ಚರ್ಚೆಯಾಗುತ್ತಿರುವಾಗ, ನಾವು ರಾಜಕೀಯ ಇಲ್ಲಿ ಅಂತ ಹೇಗೆ ಹೇಳುವುದು ಕ್ಷಮೆಗೆ ಇರುತ್ತದೆ? ಅದರಲ್ಲೂ ಇದು ಸೂಕ್ತ ತಿಸುಕ್ಕೆ ವಾದ ಏಜಾರ. ಏಕೆಂದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ ಇಲ್ಲಿದ್ದೀ ಇರುವುದಿಲ್ಲ.

ತೀ ಎಂಬೇ ಡಿ. ಚೌಡಯ್ಯ.— ಅದು ಹೇಗೆ?

ತೀ ಎನ್ನೋ. ಹುಕ್ಕ ಮಾಸ್ತಿಗ್ಗಾಡ.— ಹೇಗೆಂದರೆ ನಮಗಾಗುವ ನೀರಿನ ಉಪಯೋಗವನ್ನು ಅವರೇ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಅಂತ ಹೇಳಿದರೂ ರಾಜಕೀಯ. ನಮಗೆ ಅವರು ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ ಪೂರ್ಣ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ, ಆ ರೀತಿ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ವಿರೋಧ ಮಾಡಿದರೂ ರಾಜಕೀಯ ಅಂತ ಭಾವಿಸುತ್ತಾರೆ, ಆ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಯಾರೂ ನಿರ್ಣಯಿಸಿದ್ದಾರ್ಥಕ್ಕಾಗಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಇದು ಅಗದೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಚುನಾವಾವಕೆಯಲ್ಲಿ ಗೀಲಿಬೇಕಿಂದ ನಿಲ್ಲಿತ್ತಾರೆ. ಸೋಲಬೆಕ್ಕೆ ಅಂತ ಚುನಾವಕೆಯಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ನಿಲ್ಲಾವು ದಿಲ್ಲ. ಗೀಲಿಬೇಕಿಂದಿರುವಾಗ, ಹೇಮಾವತಿ ನೀರನ್ನು ತಂದುಬಿಡುತ್ತೇವೆಂದು 20 ವರ್ಷದಿಂದಲೂ ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೀವೆ. ಇವತ್ತು ಅವರೇನಾದರೂ ಈ ಹೇಮಾವತಿ ನೀರು ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಅಂತ ಹೇಳಿಬಿಟ್ಟಿರೆ. ಇವರಿಂದ ನಮಗೆ ಉಪಯೋಗವಿಲ್ಲ; ಯಾರಾದರೂ ಹೊಸರು, ಆ ರೀತಿ ಹೇಮಾವತಿ ನೀರನ್ನು ತಂದುಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಭರವಸೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೋ ಅವರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬರೋಣ ಅಂತ ಚುನಾವಕೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಬಹುದು. ಚುನಾವಕೆಯಲ್ಲಿ ಆ ಬಂದು ಅಭಿಪೂರ್ಯವನ್ನು ಜನರು ವ್ಯಕ್ತ ಪಡಿಸಬಹುದು.

5-00 p. m.

ಈ ವಿವರದಲ್ಲಿ ರಾಜಕಾರಣ ಇಲ್ಲವೆಂದರೆ ಯಾರೂ ಒಪ್ಪುವರಾಗಿ ಇಲ್ಲ. ರಾಜಕಾರಣಾದ್ದೀ ಇದೆ. ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಅರ್ಥಕವಾಗಿ ಒಂದು ಸರ್ಲಭ್ಯೆ ನಮ್ಮ ತುಮುಕೂರು ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡಿಗೆ ಸಿಗೆಬೇಕಾದುದು ತೀರಾ ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. ಹೇಮಾವತಿ ಕಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಪ್ರದೇಶದ ಸುತ್ತಮುತ್ತೆ 35 ಮಳೆ ಬೀಳುತ್ತದೆ. ಬೀಳಾರು ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಯಾಗಿ ನೀರು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಕಡೆ ಮಳೆ ನೀರು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಭಕ್ತಿ ಬೇಳಿಯತಕ್ಕ ಅವಕಾಶ ಇದೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಆಗದೆ ಹೋದರೆ ಕಾಮ ಬರತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ತುಮುಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ನಾಗಮಂಗಲ, ಕುಣಗಲ್, ಗುಣಿ ಮುಂತಾದ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ವರ್ಷೀವರ್ಷೀಕಾ ಮು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿ ಸಾಕಾಗಿದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಇದರ ಪೂರ್ಣ ಪ್ರಯೋಜನ ನಮಗೆ ಶಿಗಲ ಏಬಿ ಆಶಯ ಇದೆ. ಅದಕಾರಣ ತೀ ದೇವೇಗ್ಗಾಡರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನ ಏನೆಂದರೆ. ಬೀರೆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಹೇಬು ಹಣ ವಿಚುಂದೂಡಿ ತಾಂತ್ರಿಕವಾಗಿ ಏನೇನು ದೊಡ್ಡಗಳಿಗಾಲ್ಲಿ ಅವನ್ನು ನಿರಾರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ನನ್ನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಅನುಮಾನ ವನ್ನು ಸ್ವಪ್ಷವಾಗಿ ತೀಸುತ್ತದೆನ್ನೇನೆ. ಈ ಅನುಮಾನವನ್ನು ಬಿಗರಿಸಬೇಕು. ಜೊತೆಗೆ ನೀರನ್ನು ಹೇಚ್ಚು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವಾದರೆ ಕೆಂಬ ಒಳಭಾಗದಲ್ಲಿ ಬಂದು ನಾಲೀಯನ್ನು ತೆಗೆಯಿಸಬೇಕು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.— ಈಗಾಗಲೇ 5 ಗಂಟೆ ಆಯಿತು; ಬೇಗ ಮುಗಿಸಿ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚೆ ಮಾಸ್ತಿಗೌಡ:— ಅರ್ಥಗಂಟೆ ಏಕೋಟಿಂಡ್ ಮಾಡುವುದು ಅವಶ್ಯಕವೆಂದು ಸಲಹಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.— ಇನ್ನೂ ಅವರು ರಿಪೇಟ್ ಹೇಳಿಕೊಂಡು. ನಾಳೆ ಇದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವೆಡ್ಡಾಗುತ್ತದೆ. ಹೇಮಾವತಿ ವಿಚಾರಂಬಿಂದಾಗ ಹುಚ್ಚೆ ಮಾಸ್ತಿಗೌಡರು ಮತ್ತು ಬೈರಪ್ಪಾಜಿಯವರು ಮಾತ್ರ ನಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬೈರಪ್ಪಾಜಿ.— ನಾವು ಅನುಭವಿಸಿರುತ್ತು ಕಷ್ಟವನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಬಿ. ಮಲ್ಲಪ್ಪ.— ಕಷ್ಟ ಅನುಭವಿಸಿರುವವರು ಮುಳುಗಡೆಯಾಗಿರುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚೆ ಮಾಸ್ತಿಗೌಡ:— ಮುಳುಗಡೆಯಾಗುವಾಗ ಕಷ್ಟ ಅನುಭವಿಸಲೇಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ನಮ್ಮ ಉರು ಮುಳುಗಡೆಯಾಗುತ್ತದೆಯಾದ್ದರಿಂದ ಹೇಮಾವತಿ ಪ್ರಾಚೀನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿ ಎಂದು ಅನೇಕರು ಬಂದು ನಮಗೆ ಹೇಳಿದರು. ನೀರಿನ ಪ್ರಯೋಜನ ಪಡೆಯಬೇಕಿಂದರೆ ಉರಣ್ಣು ಮುಳುಗಡೆ ಲೇಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ; ಅದು ಎನ್ನೇ ಇರಲಿ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ದೇವೇಗೌಡರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ದೇಸೆಂದರೆ ನಮಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆನು ಅನುಮಾನಗಳಿಯೋ ಅವನ್ನು ಪೂಜಾವಾಗಿ ಬಗೆಹರಿಸಿ ಸರ್ಕಾರಿ ಆಷ್ಟೆ ಮಾಡಿ, ಯಾರಾ ರಿಗೆ ನೀರಿನ ಪಕ್ಕಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಿ ನಮಗೆ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಬೇಗಿಗೂ ನಿಸಿ ಅದಮ್ಮಜಾಗೃತಿ ನೀರು ಸಿಗುವಂತೆ ಮಾಡಿದರೆ ನಾವು ನಿಜವಾಗಿ ಯಾವ ಪಕ್ಕಿಪಾತ್ವಾ ಇಲ್ಲದೆ ಅವರಿಗೆ ನಮ್ಮ ಕೈತಲ್ಲಿತ್ತು ತೆಗೆಳುವುದು ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಬಿ. ಮಲ್ಲಪ್ಪ (ಆರಕಲಗೂಡ).— ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಹೇಮಾವತಿ ಪ್ರಾಚೀನ್ ಬಗೆ ತುಮಕೂರು ಮತ್ತು ಮಂಡ್ಯ ಕೆಲ್ಲಿಯ ಸ್ಥೇಯಿತರು ಕಳಕಳಿ ಪಾಕಿ ಮಾತನಾಡಿದು ಹೇಳಿದೆ. ಕಳಿದಿ ಸಾರಿಗೆ ಈ ಸಾರಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಯಾವರಿಗೆ ಕಾರ್ತ್ಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಬಡೆ ಬ್ರಿಫಲ್ ಹೇಳಿ ಒದಗಿಸಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದರ ಬಗೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾದುದು, ಕಳಿಜಿವಹಿಸಬೇಕಾದುದು ಅನೇ ವಶಿಕೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಹೇಮಾವತಿ ಪ್ರಾಚೀನ್ ನಮ್ಮ ಮತ್ತು ಹಾಸನ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಅರಿತಕ್ಕಿದ್ದು. ಈ ಬಂದು ಪ್ರಾಚೀನ್ ನಿಂದ ಮುಳುಗಡೆಯಾದ ಸುಮಾರು 20 ಸಾವಿರ ಸಂಸಾರಗಳು ಬೀರಬೇರೆ ಕಡೆ ಹೋಗಿವೆ. ಮಲ್ಲಿನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಜನರು ಎಪ್ಪು ಸುಖವಾಗಿರುತ್ತಾರೆಂಬುದು ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.— ಪ್ರಾಚೀನ್ ಕಟ್ಟಿ ಮುಳುಗಡೆಯಾದ ಮೇಲೆ ಬೇರೆ ಸೂಕ್ತ ಯೋಜನೆ ಇರುತ್ತದೆ

* ಶ್ರೀ ಕೆ. ಬಿ. ಮಲ್ಲಪ್ಪ.— ಹತ್ತಿಪ್ಪತ್ತು ಏಕರೆ ಕಾಫಿ ತೋಟ, ಇದು ಹತ್ತು ಏಕರೆ ತೀರಿ ಜಾಲಿನು ಮುಳುಗಡೆಯಾದ ಮೇಲೆ ಅವರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಹೂಎಂಬಿ ಬೋರೆಮೇಲೆ ಹಾಕಿ ಅಲ್ಲಿ ಕಾಡಿಯುವ ದಕ್ಕಿ ನೀರಿಲ್ಲ. ಉಣಿ ಪ್ರದಕ್ಕಿ ಅನ್ನೆವಿಲ್ಲ, ವಾಸಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮನೆ ಇಲ್ಲ, ಉಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಟ್ಟೆ ಇಲ್ಲ ಎಂದಿರೆ ಅವಳಿ ಗತಿ ಪಿನ್ಹಾಗೆಕ್ಕು? ಆ ರಿಂದಿನ ನಿರಾಶಿತರಾದವರು ಬಂದು ಮನಬಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿ, ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಾಚೀನ್ ನಿಂದ ಮುಳುಗಡೆಯಾದ ನಾವೆರು ಬಂದು ಬಂದಿದ್ದೇವೆ, ನಮ್ಮ ನ್ನೆಲ್ಲ ಬಂದು ಕಾಲೊನಿ ಮಾಡಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ; ಆ ಕಾಲೊನಿಗಳಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಬಂದು ವೆಸ್ತಿ ಹೊಂದಿ ಬದುಕುವುದಕ್ಕೆ ನೀರಿನ ಅಸರಿ ಬೆಳೆ, ಅನ್ನ ಕಾಣುವ ನೆಲೆ ಬೆಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಹೇಮಾವತಿ ರಿಖವಾರ್ಯರ್ ರ್ಹಾನಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಪ್ಪೆ ನೀರಿದ್ದು, ಅದನ್ನು ಲಿಫ್ಟ್ ಇರಿಗೇಣಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಅವರು ಇವತ್ತಿನ್ನೀ ದಿವಸ ಆನ್ನ ನೀರು ಇಲ್ಲದೆ ಬಿಡ್ಡಿದ್ದಾರೆ. ನನ್ನ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ 18 ಮುಳುಗಡೆ ಕಾಲೊನಿಗಳಿವೆ. ಅಲ್ಲಿರಿತಕ್ಕ ವರೆಲ್ಲರೂ ಕೂಡ ತೋಟಕ್ಕೆ ಕೂಲಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ; ನಾಳಿದವಸ ಪ್ರಾಚೀನ್ ಗೆ ಕೂಲಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ ಅವರು ಇಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುವಾಗ ತುಮಕೂರು ಬೆಲ್ಲಿಗೆ ನೀರು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹಿಂದೆ ಪನು ಕೆಬಿಟ್ ಹೆಂಟ್ ಅಗಿದೆ ಅದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ದೇವೇಗೌಡರು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಹುಚ್ಚೆ ಮಾಸ್ತಿಗೌಡರು ರಾಜಕೀಯವಾಗಿ ಅಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಬಗೆ ನನಗೆ ಇಂಟಿರ್ಸ್ ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತದೆ. ನಮಗೆ ಲಿಫ್ಟ್ ಇರಿಗೇಣಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಜನರು ಬಹಳ ಕಷ್ಟವುದುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೇನೋ ಹಾಗಾ ಹೀಗಾ ನಿರು ಸಿಕ್ಕಿದರೆ ಜಬ್ಬೀನಿಗೆ ಮಾತ್ರ ನೀರು ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಹೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಕೂಡ ನೀರಿನ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇಲೆ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ಹಾಸನ ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಕೇವಲ 35° ಮತ್ತು 41°ತಕ್ಕೆ ಮುಕ್ಕಿಂತಿಯು ನವರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಅಪ್ಪು ಮಳ್ಳಿ ಬಿಡ್ಡಿರೆ ನಿಮ್ಮ ನೀರು ತ್ವರಿತ ಇರಿಗೇಣಿ ಬೇಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಸುದರ್ಶನಗಳಲ್ಲಿ 20° ಇಂತಿಗೆ ಇಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ಸುದರ್ಶನದಿನೆ ನಿಂದ ನಮಗೆ

ನೀರನ್ನು ಕೊಡದೆ. ಘೋಳ್ಯಾ ಇರಿಗೇವನ್‌ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡದೆ ಇದ್ದರೆ ತ್ಯೇಕುಪ್ರಾ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಮತ್ತು ಹಾಸನ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೂದ್ವರ್ಗಾನಲ್ಲಿ ಈ ಸ್ಥಿತಿ ಇರುವುದರಿಂದ 10-20 ಕಿಲೋಮೀಟರ್‌ ದೂರ ವೆಟ್‌ ಕ್ರೂಪ್‌ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದುದರಿಂದ ತಾತಿ ಕವಾಗಿ ಎಲ್ಲವನ್ನು ಸೊಮಿ ತ್ಯೇಕು ಮಾಡ ಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಒಪ್ಪು ವ್ಯಾದಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತಿನ ದಿನವನ್ನಿಂದು ಏನೂ ತೊಂದರೆ ಆಗಿಲ್ಲ; ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಜಿನಲ್‌ ಆಗಿದೆ. ಬಹುಶಃ ಅದನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ನೋಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ 200 ಅಡಿ ಅಳತೆಯಲ್ಲಿ ಜಿನಲ್ ತೆಗಿದಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಿಂದ ಆಕ್ಷರಕ್ಕೆ ಜನರಿಗಿ ಬೇರೋವೆಲ್‌ ಹಾಕಿದರೂ ನೀರು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. 250 ಅಡಿ ಬೇರೋವೆಲ್‌ ಹಾಕಿದರೂ ಕೊಡ ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ನೀರು ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಹತ್ತಿಪ್ಪತ್ತಿ ಕಿಲೋಮೀಟರ್‌ ದೂರದ ಅಕ್ಕರೆ ಪಕ್ಕಾಗಿ ಸಹ ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ನೀರು ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆರಿಗೆಲ್ಲ ಬಿತ್ತಿಹೊಗಿವೆ. ಓಪನ್‌ ವೆಲ್‌ನಲ್ಲಿ ನೀರು ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಬೋರೋವೆಲ್‌ ತೆಗಿದರೂ ನೀರು ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂಥ ಸಂದರ್ಭ ಇರುವಾಗ ಅರ್ಕಲ ಗೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕು ಮತ್ತು ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಜನರೆಲ್ಲ ಸುಖವಾಗಿದೂ ರೇಂಬ ವಾದ ವಿನಿದಿ ಇದು ಯಾರೂ ಒಪ್ಪೆದಂತಹ ವಾದ. ಇಷ್ಟೆಲ್ಲ ತೊಂದರೆ ಇರುವಾಗ ಯಾರೂ ಕೊಡ ಸುಮಾರೆ ಕೊಣ್ಣಿಜಿ ಜೊಂಡು ಕೊರುವುದಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದುದರಿಂದ ಹೊದಲು ನಮ್ಮ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬಗರಹಿಸತಕ್ಕ ಕಿಂತ ಮಾಡಬೇಕಿಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ತುವಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಶಾಸಕರ ವಾದ ಸರಿಯಲ್ಲ. ಭೂರ್ಭೂ ಬೆಯರೆ ನನ್ನ ಎದುರಿನಲ್ಲಿ ಜಿನ್‌ಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಅದಕ್ಕೆ ಅಭಾರಿಗಳಾಗಿರುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಅದರೆ ಅವರು ಇವತ್ತು ಈ ರೀತಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಅಷ್ಟು ಸರಿಯಿನಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಜೆ. ಡಿ. ಸೋಮಪ್ಪ ನವರು ಸುಮ್ಮನೆ ಕುಳಿತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸಕಲೇಶಪುರದಲ್ಲಿ.....

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಡಿ. ಸೋಮಪ್ಪ.— ನಾನು ಅಮೇಲಿ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಸೂರ್ಯನಾರಾಯಣ ರಾವ್.— ಅರಕಲಗೂಡಿಗೆ ನೀರು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಬಿ. ಮುಲ್ಲಪ್ಪ.— ಇಪ್ಪಮಾತ್ರ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

***ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬೀರಪ್ಪ ಜಿ (ತುರುವೆಕೆರಿ).**— ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಸಾರಿ ಹೇಮಾವತಿ ನಾಲ್ಕಿಲಂಸಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಹಳಗೆ ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಧನ್ಯವಾದಗಳನ್ನು ಅರ್ಜಿಸುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ವೈ. ಕೆ. ರಾಮಯ್ಯನವರು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ನಾನು ಸಂಪರ್ಕನೇ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಆ ಬಗೆ ಬೆಂಕಿಗೆ ಹೋಗಿವುದಿಲ್ಲ ಶ್ರೀ ರೇವತಿ ನವರು ಇವತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಸಚಿವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. 1967ನೇ ಇಸಬಿಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಕಾಗದ ಬಿರುದು ಹೇಮಾವತಿ ನಾಲ್ಕಿ ಬಿಬಾರವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಲು ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಸೇರಿಸಿದೆ. ಅ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಏನು ಕಷ್ಟ ಇದೆ ಎಂಬ ಬಗೆ ಪದೇಪದೇ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ದಿವಂಗತ ದೇವರಾಜ ಅರಸ್ ಅವರು ನಮ್ಮ ವಂನಿಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಈ ಕೆಲಸ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದರು. ಅವರಿಗೆ ನಾವು ಧನ್ಯವಾದಗಳನ್ನು ಅರ್ಜಿಸುವುದರೆ ಜೊತೆಗೆ ಜೇವನಪರ್ಯಾಂಕ ಅವರನ್ನು ನೆನೆಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ರಾಮಯ್ಯನವರು ಹೇಳಿದ್ದವಾಗೆ ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆಯವರಿಗೆ ಮತ್ತು ತುವಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯವರಿಗೆ ಎರಡೂ ಜಿಲ್ಲೆಯವರಿಗೆ ಒಂದು ಅನುಮಾನ ಬಂದಿದೆ. ಏತ ನೀರಾವರಿಯನ್ನು ಅವರು 5 ಕಡೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಿಂದ ಮಾಂಡಕ್ಕೆ ಬರತಕ್ಕ ನೀರು ಕಿಡುಮಾಡುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಆತಂಕ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಜನಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ. ಅದಕ್ಕೊಂಡು ನಾವು ಈ ತಿಳಿಗಳು ಒಂದು ಸೆಫ್ ಕೆಡೆ ಹೇಮಾವತಿ ಬಗೆ ನಾವು ಹೋರಾಟ ಮಾಡಲೇಯೇಕು ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಸಾರ್ವಜಿನಿಕಾಗಿ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದೇವೆ ಮುಕ್ಕೆ ಮರಿಯಿಂದ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿಲ್ಲ. ವೆಯುತ್ತಿಕ್ಕೆ ನಾನು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ರಾಜಕೀಯವಾಗಿ ಇದನ್ನು ನಾವು ಯಾರೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ತುವಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆ ಮತ್ತು ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಅಲ್ಲವೆ ಉಳಿದಿನ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ ಯಾವ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಎಹ್ಮೆ ನೀರು ಕೊಡುತ್ತಿರೀ ಎಂಬ ಬಗೆ ಒಂದು ಸರ್ಕಾರ ಅಜ್ಞೆಯನ್ನು ಕೊಡಲೇ ಹೋರಬಿಸಬೇಕು. ಇಷ್ಟೆನನ್ನು ಮಾಡಲನೇ ಕೋರಿಕೆ ಹಾಗೆಯೇ ಬಿದು ಏತ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿಸಿದ್ದೀರಾ ಎಂಬುದನ್ನು ಕೊಡ ಸ್ವಪ್ರಪಡಿಸಬೇಕು. ಇದು ಬರಿಸಿನಲ್ಲಿ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿಸಿದ್ದೀರೆ ನಾನು ಪ್ರತ್ಯಾಮಿತ್ಯವನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ತಾವು ಕೊಡಲೇ ಸರ್ಕಾರ ಅದೇಶವನ್ನು ಹೋರಬಿಸಿ ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆಯ ನಾಗಮಂಗಲಕ್ಕೆ ಎಹ್ಮೆ ನೀರು ಕೊಡುತ್ತೀರಿ ಮತ್ತು ತುವಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಯಾವ ಯಾವ ಜಾಗಗೇಗೆ ಇವೆಹ್ಮೆ ನೀರು ಕೊಡುತ್ತೀರಿ ಎಂಬು

ದನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದಮೇಲೆ ಅದನ್ನು ದೀವಿಯೇಂಟ್ ಮಾಡಿ ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ನೀರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳು ವುದು ಸರಿಯಾದ ಕೆಲಸ ಅಲ್ಲ ಎಂದು ಮೂನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅದ್ದಿನ ತಾವೇನಾದರೂ ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಕೈಬಿಡಬೇಕು, ತಮಕೂರು ಮತ್ತು ಮಂಡ್ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಜನತೆಯ ಹಿತದ್ದು ಖಚಿತ ಯಂದ ತಾವು ಈ ನಿರ್ಧಾರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಬಾಗೋರ್ ನೆಲಿ ಒಂದು 10 ಕಿಲೋಮೀಟರಿನಲ್ಲಿ ಈಗ 5 ಕಿಲೋಮೀಟರ್ ಮಾನಿದೆ. ಮುಂದಕ್ಕೆ 5 ಕಿಲೋ ಮೀಟರ್ ಇದೇ ಕಟ್ಟಬೇಕು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಎಪ್ಪು ಹೊತ್ತು ಉಂಟಾಗಿದೆ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬೈರಪ್ಪಾಜಿ.—ದೀಪ್ ಕಟ್ಟೆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸ್ವಪ್ನವಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಮೂರು ಕಡೆ ಅಲ್ಲಿ ನೋಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿಸಿದ್ದಿರಿ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಬೇಗೆ ತೀಮಾರ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಕೂಡ ನಿಧಾನವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡುಹೋದಾಗೀಲೂ ಇದನ್ನು ನಾವು ಪ್ರಸೂಪ ಮಾಡಿದ್ದೀವೆ. ಇನ್ನೂ ಕೂಡ ಅಲ್ಲಿ ಅಕ್ಷಿಸಿವನ್ನೇ ಪ್ರೂಷಿಸಿದಿಂಗ್ ಮಾಡಿಸಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಬೇಗೆ ಮಾಡಿಸಬೇಕು. ಅಲ್ಲಿ ಬೀಕೆ ಕೆಲ್ಲಾ ತೊಂದರೆ ಇದ್ದು ಪರಿಹಾರವಾಗಿದೆ ಎಂದು ನನ್ನ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಿರಿ. ಕಂಟಾಕ್ಟ್ ರೋನಿಂದ ಕೆಲಸ ನಿಧಾನವಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಿರಿ. ಅದನ್ನು ಬಿಗಿನಿಸುವುದಕ್ಕೆ ತಾವು ಪ್ರಯಾತ್ ಮಾಡಬೇಕು. ಮತ್ತೆ ದೀಪ್ ಕಟ್ಟೆ ಕೆಲಸ ಏನಿದೆ ಅದನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಬೇಕು. ಅದನ್ನು ಮಾಡಿಸದೇಹೋದರೆ ನಿಧಾನವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಅದೂ ಕೂಡ ಕಾರಣವಾಗಿದ್ದು ಈ ವಿವಾಹದಲ್ಲಿ ನಂಮ್ಗಾ ಅನುಮಾನ ಬಂತುದೆ. ಚಾನಲ್ ಕೂಡ ಬೇಗೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದ್ದೂ ಏನೂ ನನ್ನ ಸ್ವಂತ ವಿಚಾರವಲ್ಲ. ವಂದ ಮತ್ತು ತಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಹಿತವನ್ನು ಕಾಪಾಡತಕ್ಕ ಕೆಲಸವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಮತ್ತು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಾವಾಗಿ ಮತ್ತು ಪರೋಕ್ಷವಾಗಿ ಬೇಕಾದುಪ್ರತಿ ಅನುಕೂಲ ಕೊಡತಕ್ಕ ಕೆಲಸವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಮುಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಮುಗಿಸಿ ನೀರು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನಿಂದ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ಬೈಡಯ್ (ಕೆರ್ನಾಡು).—ಸನ್ನಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ತಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆ ಒಂದೇ ಅಲ್ಲಿದೆ ಮಂಡ್ ಜಿಲ್ಲೆಯ ನಾಲ್ಕು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಾದ ಮಂಡ್, ಕೆಪ್ಪರಾಜಪೇಟೆ, ನಾಗಮಂಗಲೀ ಮತ್ತು ಪಾಂಡಪರ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಏರಡು ಲಕ್ಷ್ಮಿನಾಥ ಹೆಚ್ ಎಕರೆಗೆ ನೀರನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹೇಮ್ಮೆ ವತಿ ಯೋಜನೆಯ ಮೂಲ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿದೆ. ಈ ಸರ್ಕಾರ ಈಗಳೇ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ತ್ವರಿತವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದೆ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ವಿವಾಹದವನ್ನೂ ಇಲ್ಲ. ಈಗ ತಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸನ್ನಾನ್ಯ ಸ್ವೀಕಿತರು ಹೇಳಿದಾಗಿ ಬಾಗಾರು ನವಲಿ ಸುರಂಗದ ಕೆಲಸ ಕೆಲವು ತೊಂದರೆ ಗೆಳಿಂದ ಸ ಗಿತಪಾಗಿದೆ ಎಂಬ ವಾರಿನ್ನು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಒಬ್ಬಿಂದ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸನ್ನಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಇದನ್ನು ಬಿಸ್ತುತ್ವಾರೆ. ಇದೇ ಎದಂದಂಡೆ ನಾಲ್ಕಿಂದ ಹಂಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ನಾಲ್ಕು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಿಗೆ ನೀರು ಬಿರತಕ್ಕ ಕಾಪಾಗಾರಿ ಪನಿದ ಅಡಕ್ಕೆ ಈ ಸಾರಿ ಸನ್ನಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಏನು ಹಣವನ್ನು ಬಡಗಿ ಶಿಧಾರೀಗೇ ಅದೇ ಹೇಗೆದಲ್ಲಿ ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಕಳೆದ ದಿಸೆಂಬರ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ತಮಿಳುನಾಡು ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ರಾಜ ದ ಮಧ್ಯ ಇರುವ ಕಾವೇರಿ ನೀರಿನ ವಿವಾಹದ ಏಷಣೆದಲ್ಲಿ ಸನ್ನಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಸಫ್ಱ ಕರೆದಿದ್ದಾಗಿ ಆಂಪರು ವಿವರಕೆ ಕೊಟ್ಟಿರು. ಕಾವೇರಿ ಜಲಾನಯನ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಕಾಪಾಗಾರಿಗಳನ್ನು ಅದರಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಹೇವಾಹವತಿ ಯೋಜನೆ ದೊಡೆ ಯೋಜನೆಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಮುಗಿಸಿದ್ದೀ ಅದರೆ ಹೆಚ್ ಪಾಲು ನೀರುಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಹೇಗೆಂದೂ ಮಾಡಿ ಶ್ರೀರಾತ್ಮಕಿಯಿಂದ ಮಾಡತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಆ ಪ್ರಕಾರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ತಾವು ಆದೇಶವನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಿರಿ. ಅದರೆ ನಾನು ಏರಡು ಮೂರು ತಿಂಗಳಿಂದ ಆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಅಳಿಕಾರಿಗಳು ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದು ಸನ್ನಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೋ ಗೂತ್ತಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀರಾತ್ಮಕಿ ಕೆಲಸವಾಡತಕ್ಕ ಕಾಪಾಗಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ತೀವ್ರಗಳಿಯಿಂದ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಮತ್ತು ಅದಂಧ ಪುಗಕಿಯನ್ನು ಆಗಾಗೆ ರೆಪ್ಲಿಕಾರಿ ಮಾಡತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಹೇಮಾವತಿ ಏಡಂದಂಡೆ ನಾಲ್ಕು ಪಿಣಿದೆ ಅದನ್ನು ಒಂದರು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿಕಾರಿಕೆ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

***ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಿ. ಗಂಗಾಧರಪ್ಪ (ತಿಪ್ಪಳಿಯಾರು).—**ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಹೇಮಾವತಿ ನೀರು ತಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ವರಪ್ರಸಾದವಾಗಿದೆ. ಈ ಜಿಲ್ಲೆ ಯಾವ ಅನುಕೂಲವನ್ನು ಪಡೆಯದಂತಹ ತಾಲ್ಲೂಕು. ಹಿಂದೆ ಯಾವ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಅನುಕೂಲಗಳು ಇದ್ದವೋ ಆ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೇ ಮತ್ತೆ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಬದಿಸಿ

ಕೊಟ್ಟಿದ್ದ ಉಂಟು, ಹೊಟ್ಟಿತುಂಬ ಉಂಟ ಮಾಡಿದವರಿಗೆ ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಉಂಟವನ್ನು ಹಾಕಿದ 113 ಇದು ಅಗ್ನಿತ್ವಾ ಇತ್ತು. ಮಾನ್ಯ ಪ್ರೆ. ಕೆ. ರಾಮಯ್ಯನವರು ಹೇಳಿದ 113 ಇವತ್ತು ಏನು ಹರಹು ಚಡ್ಡಿಯನ್ನು ಧರಿಸಿದ ರೈತ ಇದ್ದಾನೆ ಅವನ ಚೆಡ್ಡಿಯನ್ನು ಇವತ್ತು ಹೊಲಿಯಲೂ ಕೂಡಾ ಅಗದ ಪರಿ ಸಿತ್ಯಲ್ಲಿ ಅದು ಇದೆ. ಇಂತಹ ಜನ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬೀಕಾದಷ್ಟು ಇದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ತಿನಿಗಳಿಂದ ಬೀಳಿ ವೀರ್ಯಲ್ಲಿದೇ ಹಾಳಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇವತ್ತು ಮನ್ಯ ಮೆಟ್ಟಿರಿಯಲ್ಲಾ ಕಾಶಿಟಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಇದ್ದಿರೆ ಕೆಲಸ ಬೀಗ ಅಗ್ನತ್ವದೆ. ಈ ಬಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬೀಗ ಈ ಸೌಕರ್ಯಗೇನನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಅದಷ್ಟು ಬೀಗ ನೀಡಿನನ್ನು ಕೊಡುವ ವೈವಸ್ತ್ವಮಾಡುತ್ತಾ ರೆಯೆ? ಇವತ್ತು ಏನು 3 ಪಾಯಿಂಬಾಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಅಗ್ನತ್ವದೆ ಅದನ್ನು 6 ಪಾಯಿಂಬಾಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಮಾಡಿ ಬೀಗನ ಕೆಲಸವನ್ನು ಪೂರ್ಣಿ ಕಡ್ಡದ್ದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜನರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡೆನೆನೆ. ಮೊದಲೇ ಇದು ಕಾಳಿ ಮುಖಿಡಿತ ಪ್ರದೇಶವಾಗಿದೆ. ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಅದಕೆ ಮೇಲೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇವತ್ತು ಬೀರೆ ಕಡೆ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳು ಅಗಿಹೋಗಿ ನಮ್ಮ ಕಡೆಗೆ ಅಗದೇಹೋದರೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಬಹುದು ಎನ್ನುವ ಭಯ ಬಾಸಿ ಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ಬಂದು ಭಯಕ್ಕೆ ಅಸ್ವದ ಕೊಡರೇ ಕೆಲಸಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳ ಬಗೆ 3 ಅಥವಾ 6 ತಿಂಗಳಿಗೂಮ್ಮೆ ಸಭೀ ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಅದರೆ ಈಗ ಕರೆಯುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಹಾಗೂ ಈ ಕಾವಾಗಾರಿ ಬಗೆ ಏನು ಕಾರ್ಯಕರ್ತವುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ನಮಗೆ ತಿಳಿಸಿದರೆ ನಮಗೆ ಸಮಾಧಾನವಾಗುತ್ತದೆ. ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಇನ್ನೊಂದು ಸಾರಿ ಆ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಭೇಟಿ ಕೊಟ್ಟ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡಿದ್ದು ತಿಳಿಸಿ. ಈ ಬಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕಾರ್ಯೋಂ ನ್ನು ವಿರಾಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನೆನ್ನ ನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತಿನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ— (ಮಾನ್ಯ ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಮತ್ತು ನೀರಾವರಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು).— ಮಾನ್ಯ ಸಭಾದ್ಯಕ್ಕರೇ, ಹೇಮಾವತಿ ಜಲಾಶಯದಿಂದ ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ನೀರು ಒದಗಿಸತಕ್ಕ ಬಗೆ ಈ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅಸ್ತಿತ್ವ ಇಲ್ಲ. ಈ ಸರ್ಕಾರ ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಜನತೆಗೆ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವ ಅರ್ಥವನ್ನು.....

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.— ಅರೋಪವನ್ನು ಮಾಡಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ—— ಅರೋಪವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂಬಾದಕ್ಕೆ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ, ಮಾನ್ಯ ಹುಕ್ಕೆ ಮಾಸ್ತಿಗ್ಗಾಡರು ಮಾತನಾಡತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸ್ವಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿದರು, ಇದರಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಬ್ರಹ್ಮವರ್ದಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಅನುಭವದಿಂದ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಅಪಾದನೆ ಜನತಾ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ, ಅದರಲ್ಲಾ ನೇರವಾಗಿ ನೆನ್ನ ಮೇಲೆ ಇದೆ. ಈ ಸರ್ಕಾರ ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬಂದು.....

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿರಪ್ಪ ಚೌಯ್ಯ— ರಾಜಕೀಯ ಇಲ್ಲ. ವೈಯುಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ— ಜನತಾ ಸರ್ಕಾರ ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬಂದ 2 ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಅಪಾದನೆ ಬಂತು. ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನ ಬಳ್ಳಿ ಸದಸ್ಯರು ನೀರವಾಗಿ ಅಪಾದನೆ ಮಾಡಿ ನನ್ನ ಬಂತೆಯನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆ ಬಂದು ಸನ್ನೇಶರದಲ್ಲಿ ಆ ಬಂದು ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಶಾಸಕರು ಮತ್ತೆ ಮಂಡಾತ್ಮಕಿಗೆ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಶಾಸಕರು ಹಾಗೂ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಇವರಾಗಳಿಗೆ ಆ ಬಂದು ಪ್ರಾಚೀನನ್ನು ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕು ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದ ವರ್ತಿಯಿಂದ ಏನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡೆ. ಅದರೆ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಸದಸ್ಯರು ಬರಲಿಲ್ಲ. ಬಹುತ್ವಾಗಿ ಬರಿದಿರು, ಅದರೆ ಬೀರೆ ಕೆಲಸ ಅಭಿವಾ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಅಧಿವೇಶನ ಇತ್ತಂದು ಕಾಳಿತ್ತದೆ. ಅದರೆ ಬೀರೆ ಸದಸ್ಯರು ಬಂದಿದ್ದರು, ಅಲ್ಲಿನ ಬಾಗೂರು ನೆವಿಲೆ ಇನ್ನಲ್ಲಾನ ಕೆಲಸವನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ವಿಶೇಷವಾಗಿ ವಿಲ್ಲರೂ ಅದರ ಬಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಚಕ್ಕಿಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿವರ ಅಲ್ಲಿಗೇ ನಿಂತುಕೊಗುತ್ತದೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದೆ. ಆದರೆ ಮಾನ್ಯ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರ ಸಭೀಯಲ್ಲಿ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಸದಸ್ಯರು ಬಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವರಷ್ಟು ತೆಗೆಯಿದ್ದರೆ ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ನಾಯಿ ದೊರಿಯುವಬ್ದಿಲ್ಲ. ಈ ಬಗೆ ತೀವ್ರ ಅಂಧೋಳನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಸಹ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ನಾನು ಈ ಬಗೆ ಸ್ವಷ್ಟಿಕರಣ ಕೊಡಬೇಕಾದು ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ. ನಾನು ಈ ಬಗೆ ವಿವರಣೆ ಕೊಡುವಾಗ ಕೆಲವು ವಿವರಗಳನ್ನು ಸದಸ್ಯದ ಮುಖಾಂತರ ಈ ರಾಜ್ಯದ ಜನತೆಗೆ, ಅದರಲ್ಲಾ ನೇರವಾಗಿ ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಮತ್ತು ಮಂದ್ರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಮಹಾ ಜನತೆಗೆ ಕೆಲವು ಘಟನೆಗಳ ಬಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹಿಂದಿನ ಕೆಡವು ಘಟನೆಗಳನ್ನು ಹೇಳುವು

ದರ ಮುಖಾಂತರ ಇವತ್ತು ಈ 1984 ಹೇಳತಕ್ಕ ಆ ವೀಕ್ಷಿಗಳು ಎಪ್ಪರಮಟ್ಟಿಗೆ ಈ ಯೋಜನೆ ಆಗಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಎಪ್ಪ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಅವರು ಪಟ್ಟಿದ್ದೀರೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕಡತಗಳನ್ನು ಹುಡುಕಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ನಿಸ್ನೇಹಿಯಂದ ನಿಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಸ್ಪಳ್ಪ ಕೆಲಸ ಕೊಡಿ ಬೇಕಾಗಿ ಬಂತು. 1962ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಶಾಸನಸಭೆಗೆ ಬಂದೆವೆ. ಆಗ ಮಾನ್ಯ ರಂಗನಾಥ್ ಅವರು ಮತ್ತು ನಾವು ಒಂದೇಕಡೆ ಇದ್ದೇವೆ. 1952ರಿಂದ 1962ರವರೆಗೆ ಚುನಾಯಿತ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಮೇಲೆ ಶಾಸನಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಎಲ್ಲಾ ಕಡತಗಳನ್ನು ಹುಡುಕಿಸಿ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. 1960ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನ ದಿವಂಗತ ಎಂ. ಕೆ. ಬೋಮ್ಮೆಗೌಡರೆ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಎತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ, ನಾನು ಹುಡುಕಿಸಿ ನೋಡಲು ನಾನು ಒಹಳ ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟಿ. ಇನ್ನು ಯಾರೂ ಈ ವಿವರಿಸಬಾಗಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪಮಾಡಿಲ್ಲ. ತೀರ್ಮಾನ ಜೀನು ಬಸಪ್ಪವರು ತೀರಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿದಾರೆ. ಅವರು ಕಾವೇರಿ ನದಿ ನಿರ್ಮಲಾ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಈ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಸೆಣಸಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದಾದೆಮೇಲೆ 1962ರಿಂದ ವಿರೋಧಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ನಾವು ಕುಶಲುಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಆಗ ಮೋದಲನೆಯಿದ್ದಾಗಿ ಒಂದು ಖಾಸಗಿ ನಿರ್ಜಾಯ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಂಡನೆ ಆಯಿತು. ಸುಮಾರು 20 ಜನ ಶಾಸಕರು ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಇನ್ನನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಮಾನ್ಯ ಭೀರಪ್ಪ ಜಿಯವರೂ ಸಹಾ ಮಾತನಾಡಿದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕಳಳಿ ಇದೆ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಅವರು ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ದಿವಂಗತ ಅಂದಾನವೆ ದೊಡ್ಡ ಮೇಟಿಯವರು ಆ ಕಡೆ ಕುಶಲು ಮಾತನಾಡಿದಾರೆ. ಆದರೆ ಇವತ್ತು ನನ್ನನ್ನು ತೆಗೆಯಬೇಕಂದು ಯಾರು ಅಂಥೋಳಿನ ಮಾಡಬೇಕಿಂದು ಹೋರಟಿದ್ದರೆಯೋ ಅವರು ಇವತ್ತು ಈ ಸದನದ ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದರು. ಅವರಿಗೆ ಆ ಭಾಗದ ಬಗ್ಗೆ ಅಂದು ಚಿಂತೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ನಾನು ಈ ಬಗ್ಗೆ ರಾಜಕೀಯವನ್ನು ಬೆರೆಣುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ.

ತೀರ್ಮಾನ ಭೀರಪ್ಪಾಜಿ.— ಆ ಸದಸ್ಯರು ಕೊಡಾ ಬಹಳ ಪ್ರಸ್ತಾಪಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ನಾನೂ ಕೊಡಾ ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ 1962ರಿಂದ 67ರವರಿಗೆ ಇದ್ದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಅವರೂ ಕೊಡಾ ಬೇಕಾದಪ್ಪು ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟಿಗೆ ದ್ದಾರೆ.

ತೀರ್ಮಾನ ಭೀರಪ್ಪಾಜಿ.— ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಭೀರಪ್ಪ ಜಿಯವರ ಬಗ್ಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ದಯವಾಡಿ ಕುಶಲುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಎಲ್ಲಾ ಕೊಡಾ ರೆಕಾಡ್ ನಲ್ಲಿ ಇದೆ. ನಾನು ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. 1962ಕ್ಕೆಂತಾ ಮೊದಲು ಹೋರಗಡೆ ಅವರು ಏನು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಅಂಥೋಳಿನ ಮಾಡಿದರೋ ಅದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅವರು ಈ ಸದನಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಜೊತೆ ಬಂದರು. 1962ರಿಂದ 1967ರವರಿಗೆ ಈ ಸದನದ ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದರು. ಮಾನ್ಯ ಭೀರಪ್ಪ ಜಿಯವರು ಈ ಸದನಕ್ಕೆ ಬೇಕೆಂತೆ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಅವರು ಬಂದಂತೆ 1962ರಿಂದ. ಇಂತಹ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯಿಂದಿಂದ ನಿರ್ಜಾಯ ಮಾರ್ಪಾತ್ರಿಕೆ ನಿರ್ಮಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇವತ್ತು ನನ್ನನ್ನು ದಿಸಿ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಆ ಕಡೆಯಿಂದ ಬಂದಿದ್ದ ತೀರ್ಮಾನ ದೊಡ್ಡ ಮೇಟಿಯವರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಬಿಟ್ಟು ಖಚಿತವಾಗಿದ್ದರು. ಆ ಕಡೆಯಿಂದ ಬಂದಿದ್ದ ತೀರ್ಮಾನ ದಿಸಿ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಇವತ್ತು ನನ್ನನ್ನು ದಿಸಿ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಮಾಡಬೇಕಿಂದು ಏನು ಹೋರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಅವರು ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಪಾತ್ರಿಕೆ ನಿರ್ಮಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇವತ್ತು ನನ್ನನ್ನು ದಿಸಿ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಕಾಳಜಿಯನ್ನು ಚೆಹಿಸಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಇವತ್ತು ನನ್ನನ್ನು ದಿಸಿ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಮಾನ್ಯ ಭೀರಪ್ಪ ಜಿಯವರು ಈ ಸದಸ್ಯರು ಅವರು ಪ್ರಸ್ತಾಪಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಇಂತಹ ಮಾತ್ರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಸಾಕ್ಷಿ, ಅದಕ್ಕೆಂತಾ ಪ್ರಾರ್ಥದಲ್ಲಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಜೆಟ್‌ಫೆರ್ಯಾಗಿಲಿವೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಂತಹ ಪಡೆತ್ತೇನೆ. ಇದನ್ನು ನಾನು ಪ್ರಕಾರ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಎಂದರೆ, ಇವತ್ತು ಆ ಭಾಗದಿಂದ ಬಂದಿರುವವರಿಗೆಲ್ಲಾ, ಹೋಳೆನರಸೀಪ್ಪದಿಂದ ಬಂದಿರುವವರಿಗೆಲ್ಲಾ ನೀರಿನ ಬಗ್ಗೆ ವಾ ಹೋಳೆ ಇದೆ ಎಂದು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಲ್ಲ. ಇಡೀ ಕಾವೇರಿ ಬೆಂಬಿನಾನ್ನಲ್ಲಿ ಇರುವ ನೀರಿನ ಹಕ್ಕು ಏನಿದೆ ಅದನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಕೊಡಾ ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಚೆಹಿಸಿರಲಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ನಾನು ಬಹಳ ಜವಾಬಾದಿನಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇರಿಗೆಷನ್ ಕಾರ್ಣಿಕಲ್ಲಾಟಿವಿ ಕೆಂಪಿಯಲ್ಲಿನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ನಡೆಯಿತು ಎಂಬುದನ್ನೂ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಈ ವಿವರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಮೇಲೆ ಇದ್ದೇವೆ, ಅವರು ಎಂದರೆ ತಮಿಳುನಾಡಿನವರು ಕೆಳಗಿದ್ದಾರೆ; ನಾವು ಕೊಟ್ಟಪ್ಪನ್ನು ಕೊಡುಬಹುದು ಇದನ್ನು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ ಅದನ್ನು ರಾಜಕೀಯ ಬೆರೆಸಲ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. 1964ರಲ್ಲಿ ಖಾಸಗಿ ನಿರ್ಜಾಯ ಮಂಡನೆ ಆಯಿತು. ಆಗ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಆಶ್ವಾಸನೆ ಕೊಟ್ಟರು. ಇದನ್ನು ತಾವು ವಾಪಸ್ಸು

5-30 p. m.

ಎಂದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ರಾಜಕೀಯ ಬೆರೆಸಲ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. 1964ರಲ್ಲಿ ಖಾಸಗಿ ನಿರ್ಜಾಯ ಮಂಡನೆ ಆಯಿತು. ಆಗ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಆಶ್ವಾಸನೆ ಕೊಟ್ಟರು. ಇದನ್ನು ತಾವು ವಾಪಸ್ಸು

ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರು ನಂಬಿ ವಾಪನ್ಯ ತೆಗೆದುಕೊಂಡೆವು. ಕಾರ್ಯಗತವಾಗಲಿಲ್ಲ. 1966ರಲ್ಲಿ ಮುತ್ತೊಂದು ನಿಣಣಯ ಮಂಡನೆ ಅಯಿತು ದಿವಂಗತ ಗೋಪಾಲಗೌಡರು, ಈಗ ಹುಟ್ಟೆ ಮಾಸ್ತಿಗೌಡರು ಕುಳಿತಿರುವ ಜಾಗದಲ್ಲಿಯೇ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವನುತ್ತೆ ನಿಣಣಯ ಅರಿರೋಧವಾಗಿ ಪಾಸಾಯಿತು. ಅಂದಿನ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅಭಿನಂದನೆ ಕ್ಲೀನಿಕ್‌ತೈಲ್‌ನೇ, ವಿರೋಧಪಕ್ಷ ತಂದ ನಿಣಣಯ ಎಂದು ತಳ್ಳುಹಾಕಲಿಲ್ಲ. ದಿವಂಗತ ಕಂಲಿಯವರು ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದರು. ಅಗ ವೇ ಕುರಬಾಗಿ ಅವರು ಖಾಸಗಿ ನಿಣಣಯವನ್ನು ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರು ತಂದಿರುವುದು ಇದನ್ನು ಒಷಿದರೆ ಕಂಟೆಮ್ ಆಫ್ ದಿ ಹೊಸ್‌ ಅಗುತ್ತೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಹೋರಾಟ ಅರಂಭ ಅಯಿತು. ಆ ನಿಣಣಯ ಈ ಸಫ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಅರಿರೋಧವಾಗಿ ಅದಮೇಲೆ ಅಂದು ಯಶೋಧರಮ್ಮ ದಾಸಪ್ರ ನವರು, ಮತ್ತು ನಿಜಲಿಂಗಪ್ರ ನವರು 1967ರಲ್ಲಿ ಹೇಮಾವತಿ ಪಾರ್ಕೆಷ್ಟ್ ಬಗೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೇಗೊಂಡರು. ಈ ಪ್ರಾಚೋಪ್ ಕೆಪಾಸಿಟಿ ಇನ್‌ಕ್ರೀಸ್‌ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಿಣಣಯ ಮಾಡಿದ್ದ 1971ರಲ್ಲಿ. ಮಾನ್ಯ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲರು ಅಧಿಕಾರ ಕಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಮಾರು ತಿಂಗಳು ಮುಂಬಿ ಮಾಡಿದ್ದು. ಹೇಮಾವತಿ ಜಲಾಶಯದ ನೀರಿನ ತೇವಿರಣೆ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಬೆಚ್ಚಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರ ಆಜ್ಞೆ ಮಾಡಿದ್ದು 1971ರಲ್ಲಿ. ಇದು ಇತ್ತೀಚಿಗೆ ಅಯಿತು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀಕ್ಕೆ ನಾನು ಇದನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಅದರ ಕೆಪಾಸಿಟಿ ಇನ್‌ಕ್ರೀಸ್‌ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೋರಾಟ ಮಾಡಿದವರ ಹೇಳಿಕೆ ನಾನು ಒಬ್ಬ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಹೆಚ್ಚಿ ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಾವು ಅಗಿನ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಒಂತ್ರಡವನ್ನು ತಂದಿದ್ದೇವೆ. ಅಗ ನಾವು ವಿರೋಧಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ದ್ವಿರೂ ವೀರೇಂದ್ರಪಾಟೀಲರನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ತೋರಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಅವರು ಅಧಿಕಾರ ಕಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಬಿ, ಪಾರ್ಕೆಷ್ಟ್ ಇನ್‌ಸ್ಟ್ರೀಟ್‌ನ್ ಮಾಡಿದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅವರು ಇದನ್ನು ರೀಡಿಸ್ಟ್ರೀನ್‌ಮಾಡಿ ಎಂದು ಒಳರ್ಹಿಸಿದ್ದೀರ್ ಇನ್‌ಸ್ಟ್ರೀಟ್‌ನ್ ಕೊಟ್ಟಿರು. ಮಾನ್ಯ ಧರ್ಮವೀರ ಅವರು ಗವರ್ನರ್‌ ಆಗಿದ್ದಿಗೆ ಗವರ್ನರ್‌ಫೆಂಚ್‌ ಆರ್ಡರ್‌ ಹೋರಿಸಿದರು. ಆ ಒಂದು ತೀವ್ರಾನದ ಅಧಾರದೆ ಹೇಳಿಸಿದೆ ಮೇಟ್‌ಪ್ರೋಟ್‌ನನ್ನು ಪುನರ್ನೋರ್ಡಿಂಗ್‌ 1973ರ ಅಕ್ಟೋಬರ್‌ನಲ್ಲಿ 160 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಹಿರಿಯ ಮುಖಿಯರಾದ ಹುಣಿ ಮಾಸ್ತಿಗೌಡರು ತಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ವಿಚಾರವನ್ನು ಸ್ಥಿರಿಸು ನರಿಯಾಗಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ವೇಮಾಡಿ 1973ರಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಪರಿಣಯನ್ನು ಬೇಕಾದರೆ ನಾನು ಸಫ್ರೆಯ ಮಾರಿದಿದ್ದುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎನ್‌. ಹುಟ್ಟಿ ಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.— 1972ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ದೇವರಾಜ ಅರಸರು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯಾದ ವರದು ತಿಂಗಳುಗಳಿಂದಿಗೆ ಏಲ್ಲಾ ಇಂಜಿನಿಯರಿಗಳನ್ನು ಕೆರೆಯಿಸಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಯಾವರೀತಿ ತಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ನೀರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗೆಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.— ಕೆಪಾಸಿಟಿ ಇನ್‌ಕ್ರೀಸ್‌ ಮಾಡತಕ್ಕ ಡಿಸಿಪನ್‌ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದ ವೀರೇಂದ್ರಪಾಟೀಲರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ. ಧರ್ಮವೀರ ಅವರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಗೌರ್ವಮೆಂಟ್ ಆರ್ಡರ್ ಇಸ್ಟ್ ಆಗಿದೆ. ಅನಂತರ ಯಾವ ಯಾವ ಕಡೆ ನೀರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕೆನ್ನು ವುದು ಅರ್ಥಸ್ ಅಯಿತು. 1972ರಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ತಡಾಸನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಪಾಸಿಟಿ ಇನ್‌ಕ್ರೀಸ್‌ ಮಾಡತಕ್ಕ ಗೌರ್ವಮೆಂಟ್ ಆರ್ಡರ್ ಇಸ್ಟ್ ಮಾಡಿರುವುದು ಬೇಕಾದರೆ ಒಂದುತ್ತೀನೆ, ಇದು ಅದಮೇಲೆ ತಮಕೂರಿಗೆ ನೀರು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ 1978ರಲ್ಲಿ ಬಾಗೂರು ನವಿಲೆ ಬಂನಲ್‌ಗೆ ಮಂಜಲೂತಿ ಕೊಟ್ಟಿರು. The entire quantum of water can be utilised in Mandyha Hassan and Mysore districts, but ಬಂನಲ್ ತೆಗೆಯಬೇಕೇ ಬೇಡವೆ ಎಂದು ಬೆಚ್ಚಿ ಅಯಿತು. Till now we are not in a position to take water even after the completion of the Bagur-Navile tunnel- Again one more acuiduct has to be constructed at Mavinakere to carry the entire requisite discharge. ಅದುಕೂಡ ಇನ್‌ ಡಿಸಿಪನ್ ಅಗಿಲ್ಲ. ವಾಸ್ತವಾಂಶವನ್ನು ಮರಮಾಚಿ ವಿಷಯವನ್ನು ವಿಕೆ ತೆಗೊಳಿಸಿ ಮಾತನಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರೆ ದುಃಖವಾಗುತ್ತದೆ. 1978ರಲ್ಲಿ ಬಾಗೂರು ನವಿಲೆ ಬಂನಲ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ತೆಮ್ಮಾನ ಮಾಡಿದರು.

ಶ್ರೀ ಎನ್‌. ಹುಟ್ಟಿ ಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.— ಬಾಗೂರು ನವಿಲೆ ಬಂನಲ್ ಅಕ್ಸೆಡಿಕ್‌ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹಾಜರಿದ್ದ ಮುಖ್ಯ ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ ಜೊತೆ ಮಾನ್ಯ ದೇವರಾಜ್ ಅರಸ್ ಅವರು ಮಾತನಾಡಿದ್ದರು ಇದನ್ನು ಮೊದಲು ಕಟ್ಟಿ ಪೂರ್ವ ಸೋಣ ಅನಂತರ ಅದರ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಲ್‌ ಅಗಿ ಇದನ್ನು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ, ಇದನ್ನು ಅಗಲೇ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತೀವ್ರಾನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರು.

ತೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ. — ಇದರ ಇತಿಹಾಸ ಎಲ್ಲಾ ಗೊತ್ತಿದೆ. 1979ರಲ್ಲಿ ಬೆಂಡರ್ ಫಿಕ್ಸ್ ಆಯಿತು. ಇದು ಅದಮೇಲೆ ಇರ್ವಾತ್ತು ಯಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಅಧಿಕಾರಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರು, ಟಿಕ್ಕಿಕಲ್ ಪ್ರಾಬ್ಲೆನಿಂದ ಕೆಲಸ ನಿಂತಿದೆ ಎಂದು ವಾದಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧಿಗಳು. ಕಂಟು ಕೇರ್ ಹೈನಾನಿಂಗ್ ಕೆಪಾಸಿಟಿ ಮೇಲೆ ನಿಂತಿದೆ, ಕ್ರಾಂತಿ ಖೋಲ್ ಅಗುತ್ತದೆ, ಅಲ್ಲಿರತಕ್ ತಾಂತ್ರಿಕ ದೋಷಗಳನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅಲ್ಲಿ ತಾಂತ್ರಿಕ ತೊಂದರೆಯಾಲ್ಲ, ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ನಿಲ್ಲಿಸತಕ್ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ ಅದರೆ ಅವರಿಗೆ ಅಧಿಕರಿತವಾಗಿ ತೊಂದರೆಯುಂಟಾದ್ದರಿಂದ ಕುಂಭವಾಗಿದೆ. ಅಗ್ 144 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗೆ ಕೆಂಪಿರು. 144 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಜೆಲತೆಗೆ ಬಡಿ ಏನಿದೆ ಅದು ಬೆಳೆದುಹೊಂಡು ಬಂದು ಒಂದುಕೋಟಿ, 90 ಲಕ್ಷ ಎನ್ನೋ ಅಗುತ್ತದೆ ಅದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ, ಹೊನ್ನೆ ಒಂದು ದಿನಿನ್ನು ತಿಗೆದುಕೊಂಡು 40-50 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಇದು ಚಟ್ಟಿಗೆ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಲ್ಲ. ಈಗ ಹೊದಲಿನ ಕಂಟು ಕೇರ್ ಹೈನಾನಿಂಗ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದುಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗೂ ಹೆಚ್ಚು ಹೊವೆನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿರುತ್ತಿದ್ದು ಶೇಳಿದ್ದರೆ, ಇಲ್ಲಾಯಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು, ಮತ್ತು ಹೈನಾನಿಂಗ್ ಕೆಂಪಿರು 40 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಮಾತ್ರ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ಎನ್ನುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. 40 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡುವಾಗ, ಅವರು ಕೊಡಬೇಕಾದಂಥ ಬಾಕಿ ಒಂದುಕೋಟಿ ಎಂಭತ್ತದು ಲಕ್ಷ ಬಡಿ ನೇರಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಾದರೆ ಆ ಕಂಟುಕ್ಕೂರ್ ಮುಂದೆ ಹೋಗಿಲ್ಲಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಈಗ ಇರತಕ್ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಂತಹ್ ದ್ವಿತೀಯೇನೆ. ಟಿಕ್ಕಿಕಲ್ ಹೈನಾನಿಂದ ಕೆಲಸ ನಿಲ್ಲಿಬೆಕಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಾ ಟಿಕ್ಕಿಕಲ್ ಪ್ರಾಬ್ಲೆನ್ನು ಕ್ಷಿಯರ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಹೈನಾನಿಂದ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಬಾಗೂರು ನವಿಲೆ ಒನಲ್ ಪ್ರಾಬ್ಲೆಕ್ ಕಾಸ್ಟ್ 15 ಕೋಟಿ 30 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ವಿಚ್ಯುಟ್ ಆಗಿದೆ. ಅದು ಕೂಡಾ ಪರಾ ಎಸ್ಟ್ರೇಟ್ ಅಲ್ಲ, 5 ಕೋಟಿ 6 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಇಚ್ಯುಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. 21 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಇದೆ. ಅವರು ಒಂದುಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಹೆಚ್ಚು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. As against the advice of the technical Committee and the Major Irrigation Control Board ಈತ್ತಿತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕೊಡಬೇಕೆ? ಈ ಸದಸ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡಿಂಥ ಅತ್ಯಂತ ಹೆಚ್ಚು ಅನುಭವ ಇರತಕ್ ತಮಗೆ ನಾನು ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ವಿರೋಧಪ್ರಕ್ರಿಯಾ ನಾಯಕರು ಒಂದಿಟ್ಟು ಕೆಂಪಿಟೆ ಭೂರ್ಣಮಾನ್ಯರಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಬಿಂಬಿಸಿಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಅಧಿಕಾರಿಗ್ಗೆ ಇದೆ. Against to the advice of the technical Committee if I want to take a decision over-ruling all these things, ಇದು ಎಪ್ಪುದೂ ದಾರಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ ಒಂಬುದು ತಮಗೆಲ್ಲಾ ಗೊತ್ತಿರುವ ವಿವರ. ಅಂತಿಮಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ತೀವ್ರನ್ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರು ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಮುಂದುವರಿಸುತ್ತಿದೆ.

ಇದನ್ನು ನೇಡಿದರೆ ಮತ್ತೆ ತಡವಾಗಬಹುದು. ಅದರೆ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾನು ನಿಸ್ತಾರಾಯಿಕ. ಇದರಲ್ಲಿ ನಾವು ಯಾರನ್ನು ತೆಗೆಯಬೇಕಿಂದಾಗಲಿ, ಅಥವಾ ನಾತಮಾಡಬೇಕಿಂದಾಗಲಿ ಉದ್ದೇಶ ಇಲ್ಲ. ನಮಗೆ ಇರತಕ್ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನಾನು ಸಭೆಯ ಮುಂದಿದುವುದಕ್ಕೆ ಬಯಸ್ತುತ್ತೇನೆ. ಅವತ್ತು ತೀವ್ರನ್ ಮಾಡಿದ್ದ ಏನೆಂದರೆ 1984ಕ್ಕೆ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿಸಬೇಕಿಂದು. ಇದು ಅಗ್ನಿಮಂಟ್ ನಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ ಪರತ್ತು. ಈ ದಿಸೆಯಲ್ಲಿ ನಾವು ವಿಚ್ಯುಮಾಡಿರತಕ್ಕದ್ದು ಕೇವಲ 5 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಮಾತ್ರ. ಇನ್ನೂ 21 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಕೆಲಸ ಹಾಗೆಯೇ ಇದೆ. ಇವತ್ತು ಆ ಪ್ರಾಚ್ಯ ನ ಅಂದಾಜು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಮತ್ತೆ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ನಾವು ಅಂತಿಮವಾಗಿ ನಿರ್ಣಯಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಹುಟ್ಟ ಮಾಸ್ಕಿಗೌಡರೂ ಮತ್ತು ಆ ಭಾಗದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಒಂದಾಗಿ ನಾನು ಹೇಳಿದೆ, ಇನ್ನೂ ದ್ವಾರಾ ನ್ನು ಹಾಕಿ ಏರಡೂ ಕಡೆ ಈ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ ಇದು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು. ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಾವು ಬಹು ಬಹು ಹೇಗೆವಾಗಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಎಪ್ಪು ಕಾಸ್ಟ್ ಆಗುತ್ತದೆ ಒಂಬುದನ್ನೂ ನೇಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಒಂದಿರತಕ್ ಪ್ರಮುಖವಾದ ವಿಚಾರ ಎಂದರೆ, ಇದು ರಾಜಕೀಯ ಅಲ್ಲಿದೆ ಮತ್ತೆ ನೂ ಅಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಚರ್ಚೆಮಾಡಬೇಕಾದರೂ ರಾಜಕೀಯ ಇದೆ. ಮಾನ್ಯ ದೇವೇಗೌಡರು ಹೋದ ಕಡೆಯಲ್ಲಿಲ್ಲಾ ನೀರು ಹೋಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸ್ವಜನಪ್ರಕ್ರಿಯಾತ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ತಮ್ಮ ಜೊತೆ ನಾನು ಅನೇಕ ಸಾರಿ ಚಟ್ಟಿಗೆಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ನಮ್ಮ ತಾಳ್ಳುಕೆನ ಒಂದು ಲಿಫ್ಟ್ ಇರಿಗೆಷನ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಬನು ಪ್ರಸೂಪಮಾಡಲಾಗಿ ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿಂತೆ ಕೂಡ ನಾನು ಏವರಣಿಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. 35 ಅಂಗುಲಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಅಗುತ್ತದೆಯೆಂದು ತಾವು ಎನು ಹೇಳಿದಿರಿ ಅದಿಕ್ಕಿಂತಲೂ ಕಡಿಮೆ ಮತ್ತೆ ಬೆಳೆತಕ್ ಕಾ ಮುಹೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳಾದೆ ಈ. ಆರ್. ಹೇಚ್, ನಾಗಮಂಗಲ, ಹೇಳೇನರಸೀಕ್ಕೂರ, ಹೇಳು ಮೈಸ್ಟರ್ ಈ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಏನಿವೆ

ಇಲ್ಲಿಗೆ ಆಗಿನ ಮೈಸೂರು ಮಹಾರಾಜರಾಗಿದ್ದ ದಿವಂಗತ ಕೆಪ್ಪರಾಜ ವಡೆಯರ್ಹ ರವರು ಗಂಜಿಯನ್ನು ತರಿಸಿ ಹಾಕಿಸುತ್ತಿದ್ದರು ಎನ್ನುವ ಬಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರೀ ದಾವಿಲ್ಲಿಗಳು ಇವೆ. ಇದನ್ನು ನೋಡಿ ತಾವೇ ಅಳದುಕೊಳ್ಳು ಬಹುದು. ಈ ಹೋಟಿಲಿಗೆ ನೀರನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕುಗಿ ಹಡೆದೂರು ಹತ್ತಿರ ಕಾರಂಗಿ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ನೀರನ್ನು ತರಬೇಕೆಂದಾಗ ಮಾನ್ಯ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ರವರೆ ರಾಜಕೀಯ ಜಂಜಾಟ ದಿಂದ ಕೊನೆಗೂ ಒಂದು ತೀಮಾರ್ಚನವಾಯಿತ್ತು. ಕೊಡಿನವರ ಕಾಫಿತೋಟ ಮುಳ್ಳಗಡೆ ಆಗುತ್ತದೆಂಬ ರಾಜಕೀಯ ತೀಮಾರ್ಚನದಿಂದ ಈ ಭಾಗದ ಜನರು ಚಂಡಿತರಾದರು. ಇದಾದಮೇಲೆ 1974ರಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ದೇವರಾಜ ಅರಸ್‌ರವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಒಂದು ತೀಮಾರ್ಚನ ಆಯಿತು. ಆಜೂರು ಹತ್ತಿರ ಹೇಮಾವತಿಗೆ ಒಂದು ಬಿನಲ್ ಹೊಡೆದು ಬರಿಚನಲ್ ಎಸ್‌ಮೆಚ್‌ನಲ್ಲಿ ಹಳ್ಳಿ ಮೈಸೂರಿಗೆ ನೀರನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದರು.....

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಬೀರಪ್ಪ ಮೊಯಿಲ್ಲ.— ತುಮಕೂರಿಗೆ ಎಪ್ಪ ಹೇಳಿ. ನೀವು ಹೋಸದಾಗಿ ಲಿಫ್‌ಪ್ ಇರಿಗೆನ್ನೋ ಮಾಡುತ್ತೀರಂತೆ, ನೀರನ್ನು ದೀರ್ಘಿಯೇಚ್ ಮಾಡುತ್ತೀರಂತೆ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.— ನಾನು ಅದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದು ಅಪ್ಪು ಸುಲಭವಾಗಿ ನಿಲ್ಲುವಂಥ ವಿಕಾರವಲ್ಲ, ಅಗ ಸರ್ಕಾರ ಕೂಡ ಒಂದು ನಿಖಾಯವನ್ನು ಮಾಡಿತು. ಹೇಳಿವೆಲ್ಲ ಕೊನಾಲ್‌ನಿಂದ ಇದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ದೂರಪ್ರಮಾಣದಿತು, ಅದರಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಕೆಲವು ಭಾಗೆ ಬಿಟ್ಟು ಹೊಯಿತು. ಅವತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಬಾಲೆಕಂದಿಯವರು ಸ್ವಲ್ಪ ಸ್ಕ್ರೀಟಿರ ಆಗಿದ್ದರು. ಅಗ ಮಾನ್ಯ ದೇವರಾಜ ಅರಸ್‌ರವರ ಹತ್ತಿರ ನಾನೇ ಹೋಗಿ ನೀವು ನೆನ್ನು ಶ್ವೇತರ್ಕೆ ಅನ್ನಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರ್ ಎಂದು ಒಂದು ಮನವಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಬಂದೆ. ಈ ಲಿಫ್‌ಪ್ ಇರಿಗೆಷನ್ ಹೋಸದಾಗಿ ಸ್ವಿಮ್‌ಮಾಡಿದ್ದು ಏನೂ ಅಲ್ಲ. ನೆನ್ನು ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಅನ್ನಾಯಾಗುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿಗೆ ನೀರನ್ನು ಬದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಅಗ ಮನವಿ ಕೊಟ್ಟಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಲಿಫ್‌ಪ್ ಇರಿಗೆಷನ್ ಬಗೆ ನಾನು ಒಂದು ವಿವರಣೆಯಾಗಿ ಕೊಡಬಂದು ಮತ್ತು ತ್ವರಿತ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಅಗ ಬೀರೇ ಬೀರೇ ಲಿಫ್‌ಪ್ ಇರಿಗೆಷನ್ ಬಗೆ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹಲವಾರು ಕಡೆಯಿಂದ ಬಂತ್ತಾಯ ಬಂದುವು. ಮಾನ್ಯ ತೀಕಂತಿರುವುದರ ಶ್ವೇತರ್ಕಿರ್ದಿಲ್ಲ ಕೂಡ 10 ಮೇಲ್ ದಾರದಲ್ಲಿ ಬಿನಲ್ ಹೊಡೆಯಬೇಕು, ಇಲ್ಲಿ ನಾವಿರಾರು ಎಕರೆಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಬೆಳೆ ಒಣಿಹೋಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಬಾಗೂರು ನಿಲಿ ಬಿನಲ್ ಬಿನಲ್ ಎಕ್ಕಿ ಬೆಂತ್ತು ಅಪ್ಪೇಚ್ ವರದೂ ಕಡೆ ಲಿಫ್‌ಪ್ ಇರಿಗೆಷನ್ ಮಾಡಬೇಕಿಂದು ಇತ್ತು. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ತೀಮಾರ್ಚ ಮಲ್ಲಿಪ್ಪ ನವರೂ ಕೂಡ ಏನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ ನೆನ್ನು ಶ್ವೇತರ್ದ ಕೆಲವು ಪ್ರದೇಶಗಳು ಮುಳ್ಳಗಡಿಯಾಗಿ ಅಲ್ಲಿನ ಜನರು ಕಪ್ಪಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿರುವುದರಿಂದ ಅವರಿಗೂ ಕೂಡ ಲಿಫ್‌ಪ್ ಇರಿಗೆಷನ್ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಏನಂತಿರುವುದು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ 17ನೇ ಜನವರಿ 1981ರಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನೂದು ಆದೇಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ರಿಂದರೆ ;

"The lift irrigation works, like Bagurnavile Tunnel Exit and approach, and in respect of such other five schemes, the Government gave directions in 1981." ಇದಾದಮೇಲೆ 1981ರಲ್ಲಿ ಸ್ವಷ್ಟವಾಗಿದೆ.

The estimates were submitted in 1982. The directions issued was,

"The following estimates in respect of lift irrigation schemes have been approved by the Government. The letter of the Deputy Secretary to the Chief Minister is enclosed herewith. Please see that the estimates are immediately approved within a week and sent to the Government. This may be treated as extremely urgent".

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಬೀರಪ್ಪ ಮೊಯಿಲ್ಲ.— ತಾವು ಹೇಳುವುದು ತಪ್ಪಾಗುತ್ತದೆ. ತಾವು ಅಪ್ಪುವ್ಹ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರ್ ಎಷ್ಟು ಮೊದಲೇಕು, ಇನ್ನೆಸ್ಟಿಗೆನ್ನೋ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವಾಗ ಹೀಗೆ ಅಪ್ಪುವ್ಹ ಎಲ್ಲಿ ಬರಿಕ್ಕೆದ್ದೆ. ಮಂತ್ರಿವಂದಲದಲ್ಲಿ ತೀಮಾರ್ಚ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ, ಸರ್ಕಾರ ತೀಮಾರ್ಚ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಸಮಾತಿಲುವರೂ ಕೂಡ ತೀಮಾರ್ಚವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. Government has not taken a decision. Technical Committee has not taken a decision. Some Deputy Secretary has asked for direction, which cannot

be treated as approved. ನಾನು ಏತಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದರೆ, ಇದರಲ್ಲಿ ತಪ್ಪು ಭಾವನೆ ಈ ಸದನಕ್ಕೆ ಬರಬಾರದು.

Sri H. D. Devegowda.— You can seek clarifications afterwards ಇವತ್ತು ಇನ್ನೂ ಸರ್ಕಾರಿ ಮಂಜೂರಾತಿಯನ್ನು ಇಡಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಅಂದಾಜನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಿ ಎಂದು ತೋಳಿದ್ದೇವೆ.

Sri M. Veerappa Moily.— I know very well that they have not been approved.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೆಗೌಡ.— ಈ ಸರ್ಕಾರೀ ಅಜ್ಞೆಯನ್ನು ನಾನು ಇವತ್ತು ಮಾಡಿದ್ದೀ ನಯೆ? 1981ರಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರೀ ಅಜ್ಞೆ ಬಂದಿದೆ, 1982ರಲ್ಲಿ ಅಂದಾಜನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಎಲ್ಲ ಅಂದಾಜಗಳ ವಿವರಗಳೂ ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಇವೆ. ಅದರೆ ಹಳ್ಳಿ ಮೈಸ್ ಸಾರು ಲಿಫ್‌ಷ್ಟ್ ಇರಿಗೆ ನಿಂತೆ ನ್ಯಾಯಾಗಳಿಗೆ ನ್ಯಾಯಾಗಳಿಗೆ ನೀಡಿಲ್ಲ, ಈ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ನ ಅಂದಾಜನ್ನು ಕಳುಹಿಸುವಾಗ ಕೆಲವು ನ್ಯಾಯಾಗಳಿಗೆ ನ್ಯಾಯಾಗಳಿಗೆ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ವೋಡಲು ನದಿಯಿಂದ ನೀರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದನ್ನು ನಂತರ ಉನ್ನಲ್ಲಿನಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾಸ್ಟ್ ಜಾಸ್ಟಿ ಯಾಗುತ್ತದೆ. ಹಳ್ಳಿ ಮೈಸ್ ಸಾರಿಗೆ ಉನ್ನಾರ್ಥಿನಿಂದ ನೀರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಮಾಪಾರಿಸುವಾದ ಲಾಗಿದೆ. ತುಮಕೂರಿಗೆ ಒಂಬಡನಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ನಲ್ಲಿ 6,5 ಲಕ್ಷ ಲೆಕರೆಗೆ ನೀರನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಬಂದಿದೆ. ನಾನು ಇದಲ್ಲಿನಾನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಇಡೀ ಕೆನಾಲ್ ನಿಸ್ಪಂಬು ಲೈನಿಂಗ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದು. ಈ ಪರಿಯಾವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಕೊಡುವ ಪ್ರಶ್ನೆಯೇ ಇಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಅಪರ್ ಕೆ. ಪಾ. ದಲ್ಲಿ, ಖಚಿತಪ್ಪಾ, ಮಲಪ್ಪಾಭಾದಲ್ಲಿ ಯಾವರಿತಿ. ಲೈನಿಂಗ್ ಇದೆ ಅದೇರೀತಿ ಇಲ್ಲಿ ಇದೆ, ಇವತ್ತು ಇಡೀ ಕೆನಾಲ್ ನಿಸ್ಪಂಬು ಲೈನಿಂಗ್ ಮಾಡತಕ್ಕ ಬಂದು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. Because the project was now revised to 395 crores including these lift irrigation schemes. ಇವತ್ತು ಇದನ್ನು ಈ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿರುವುದು ನಿಜ, ಹೈಡ್ರೋಲಿಕ್ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ನಿಸ್ಪಂಬು ವೆಚ್ಚಾಲ್ವಾ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನೀರನ ಅವು ಲಭಿಲಿಗಿ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಇನ್ನೂ ಮಂಜೂರಾತಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಮಂಜೂರಾತಿಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ 385 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಎನ್ನಿಂಟೋ ಏನಿದೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಟೆಕ್ಸಿಕಲ್ ಕಲ್ ಡಾಟಾಗಳನ್ನು ವರಿಷ್ಟು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಗೆ ತಿಳಿಸಬಿಲುನ್ನತ್ತೇನೆ.

ಸ್ವಾಮಿ, ಇದರಲ್ಲಿ ಬಂದು ವಿವರ ಬಹಳ ಪ್ರಮಾಣವಾದುದು. ಅದನ್ನು ಈ ವತ್ತು ಹೇಳಬೇಕಾದ್ದು ಎನ್ನು ಇಲ್ಲ. ವೋಡಲಿನಿಂದಲೂ ಕೂಡ ಹೇಳುತ್ತಲೇ ಬಂದಿರುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಹುಚ್ಚೆ ಮಾಸಿ ಗೌಡರು, ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಚೇರ್ಗಾಡರು ಕೆಲವು ದಿವಸಗಳ ಹಿಂದೆ ಕೇಳಿದ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿಯೂ ಕೂಡ ಉನ್ನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮುಗಿಯಿದ ಚಾನಲ್ ಕೆಲಸ ಸ್ಟ್ರಿಪ್‌ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಪ್ರೋಟೊನ್‌ಎಂಬೆಂದು ಯಾರ್ಲೋ ಕ್ರೀಯೆಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲವಿಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ, ಈ ವತ್ತು ಪ್ರಾ. ನಿಂಗ್ ದಿವಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ನವರು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆಂದರೆ, ನಾವು ಏನು ಹಾಂತಿವನ್ನು ಇನ್‌ವೆಸ್‌ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಅದಕ್ಕೆ ಕೂಡಲೇ ಪ್ರತಿಫಲ ಬರಬೇಕು ಎನ್ನುವ ವಾದವನ್ನು ಅವರು ಮಂದನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಸ್ವಾಮಿ ಕಾವೇರಿ ಬೇಸಿನ್‌ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗೆ 22 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಏನು ವಿಚ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೀವೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 18 ಕೋಟಿ ಹೇಮಾವತಿಗೆನೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಈ ವತ್ತು ಮಂಡೆ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟಿಂತೆ ಮತ್ತು ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಸಂಬಂಧದವಟ್ಟಿಂತೆ; ಸ್ವಲ್ಪ ಮುಸಾರು ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಸಂಬಂಧದವಟ್ಟಿಂತೆ ಜೂನ್ 1985ರ ಒಳಗೆ ಸುಮಾರು ಮಾರ್ಪಾರು ಲಕ್ಷ ಎಕರೆಗೆ ನೀರನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಪ್ರೋಟೊನ್‌ಎಂಬೆಂದು ಕ್ರೀಯೆಟ್ ನೂಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಎಲ್ಲ ಹಣವನ್ನು ತೂಡಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾದರೂ ಇಷ್ಟೇ. ಇಲ್ಲಿ ಯಾವ ಟೆಕ್ಸಿಕಲ್ ಕಲ್ ಪ್ರಾಬ್ಲ್ಮ್ಯಾ ಇಲ್ಲ. ಈ ವತ್ತು ಏರದು ಸಣ್ಣ ವರ್ಕ್‌ ಏನು ಇದೆ ಟೆನಲ್ 70-80 ಎಕರೆ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸತಕ್ಕಂಥ ಸಣ್ಣ ಕೆಲಸಗಳು, ಇದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಎಲ್ಲ ಎಫ್‌ಎಸ್ ಲುಪ್ಯೋಗಿಸಿ ಸುಮಾರು ಮೂರು ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ ಪ್ರಾಬ್ಲ್ಮ್ಯಾ ಎಂಬೆಂದು ಇಲ್ಲಿ ಯಾವ ಮಾಡೆಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ಮುಚು ಮರೆಯಿಂದ ಮಾತನಾಡಬೇಕಾದ್ದು ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ. ಬಾಗೂರು ಟೆನಲ್ ಇದಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು ಮೂರುವರೆ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದೇವೆ. 1983-84ಕ್ಕೆ ಇದನ್ನು ಪ್ರಾಣವಾಗಿ ವಿಚ್ಚು ಮಾಡಲಿಕೆ ಅಗಲಿಲ್ಲ. ಈ ವತ್ತು ಹೆಚ್ಚದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಚೇರೆ ಬೇರೆ ಕೆಂದೆಯತಕ್ಕಂಥ ಕೆಲಸವನ್ನು ಲಿಲಿಸಿ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮುಂದುವರಿಸ

ಬೇಕಾದರೆ ಈ ಸದನ ನನಗೆ ಸವಾರ್ಥಿಕಾರೆ ಕೊಡುವುದಾದರೆ, ಆಥವಾ ಕಂಟ್ರೋಕ್ಸ್‌ರ್‌ಗೆಂದ ಕೆಲಸ ನಡೆಯಲ್ಲಿ ಎಂದು ಏಕ ಕಂತದಿಂದ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ನಾಳಿ ಬೇಗಿ ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಏತಕ್ಕೆಂದರೆ ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಕೊಡು ಹೇಳಿತ್ತಿದ್ದಾರೆ. "ಈವರ್ತತ್ತು ನೇರವಾಗಿ ಪ್ರತ್ಯೇಯನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ.ಶ್ರೀಕಾಜುರ್ ಬಿಗ್ರೆ.—ಕೆಲವು ಹೀಸ್ ವರ್ಕ್‌ ಕೊಡಿ. ಹೇಮಾವತಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಲಕ್ಷ, ಎರಡು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಹೀಸ್ ವರ್ಕ್‌ ಮೇಲೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಕೆಲಸವಾಗಬೇಕಾದರೆ ಟಿನಲ್‌ ಕೆಲಸ ಆಗಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ 21 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಇಟಕ್ ಬರುತ್ತದೆ. ಟಿನಲ್‌ ಅಪ್ಪೆರ್‌ ಕೃಷ್ಣ ದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ನಾರಾರು ಹೀಸ್ ವರ್ಕ್‌ ಇರತಕ್ಕುಂಫದ್ದು ಎಲ್ಲ ಟಿನಲ್‌ಗಳ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸ್ವೀಕೋಪ್ಪಾ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಇಲ್ಲೂ ಕೊಡು ಅರೇ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇನ್‌ಕೂ ಡಿಂಗ್‌ ಮೇನ್‌ ಕೊಲ್‌ ಕೆಲಸವನ್ನು ಹೀಸ್‌ವರ್ಕ್‌ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮುಂದುವರಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅದರ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಇಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕುಂಫದ್ದು ಟಿನಲ್‌ ವರ್ಕ್‌ ಮಾಡಲು ನಾಳಿಯೇ ನೀಗೊಂಟಿಯೇಬ್‌ ಮಾಡಿ, ಯಾರಿಗೆ ಬೇಕಾದರೂ ಕೊಡಬಹುದೆಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿ ನಾನು ಕೊಡಲು ಸಿದ್ಧನಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಅದರ ಈವರ್ತು ಜನರೆಯ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಕಳಬಳವನ್ನು ಮಾಡಿಸುವುದಾಗಲಿ ರಾಜಕಾರಣ ಮಾಡುವುದಾಗಲಿ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಅವೇಂತಿ ಪ್ರಸ್ತಾವ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಹುಟ್ಟಿಸ್ತುಗೊಡರು ಹೇಳಿದರು ಅದನ್ನು ನಾನು ಒಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈವರ್ತು ದ್ವಾರಾ ಮನ್ಯ ನೀರ್ವ ನಿಂತದೆ ಕ್ರಾಟಿಂಗ್‌ ಪ್ರಾಟ್ರಿನ್‌ ಚೀಂಜ್‌ ಮಾಡಲು ಅವರಾಗಳು ಒಪ್ಪಬೇಕಾಗಳು. ಅವರಾದೇ ಅದ ಒಂದು ಸಿಸ್ಟಮ್ ಇದೆ. ಅದನ್ನು ತೆಗೆದರೆ ಬಗ್ಗೆ ಕ್ರಾಟ್‌ವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಸತ್ಯಾಂಶವಿದೆ. ಏತಕ್ಕುಂದರೆ ಇದು ಎಲ್ಲ ಪ್ರಾಟ್ರಿಗಳಿಗೂ ಅನ್ಯಯಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ತಂಗಂಭದ್ದು, ಘಟಪ್ರಭಾ, ಮಲಪ್ರಭಾ. ಇಲ್ಲಿ ಲ್ಯಾ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ಒಂದೇ ಒಂದು enactmentನಲ್ಲಿ ತರಬೇತಿನ್ನು ವರ್ಣಿಸಿದ್ದು ಕೊಡತಕ್ಕುಂಫದ್ದು ಇದೆ. ಮಾಡತಕ್ಕುಂಫದ್ದು ಕ್ರಾಟಿಂಗ್‌ ಇಸ್ಯಾಯ್‌ ಮಾಡತಕ್ಕುಂಫದ್ದು ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕುಂಫದ್ದು ಇದೆ. ಕ್ರಾಟಿಂಗ್‌ ಇದೆ. ಮಾಡತಕ್ಕುಂಫದ್ದು ಯೋಜನೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಗುಜರಾತ್‌, ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ಇದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಕೇವಲ ಒಂದು ಪ್ರಾಚೀಗ್‌ಗೆ ಅನ್ಯಯಿಸಿತಕ್ಕಂತಹ ವಿವರಿಸುವಲ್ಲ. ಕ್ರಾಟಿಂಗ್‌ ಪ್ರಾಟ್ರಿ ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ ಎನ್‌ಪ್ರಾಸ್‌ ಮಾಡತಕ್ಕುಂಫದ್ದು ಎಲ್ಲ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ವೇದಿಕೆಯ ಮೊಖಾಂತರ ಅದನ್ನು ಹಣಗಳಿಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ತಿಷ್ಟರ್‌ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ನೇಮಿಸಿ ಅದರ ಪರದಿಯ ಆಧಾರದ ವೇಲ ನಿರಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಚಿ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ಇಲ್ಲಿಯಿವರಿಗೆ ನಾವು ಯಾವುದೇ ಪ್ರಾಟ್ರಿ ನಲ್ಲಿ ಕ್ರಾಟಿಂಗ್‌ ಪ್ರಾಟ್ರಿನ್‌ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಮೊದಲು ಏನು ಇಟ್ಟಿದ್ದ ರೋ ಅದನ್ನೇ ಈಗಿಲ್‌ ಇಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಹೋಳಿನರೆಸ್‌ ಪ್ರೆರ ತಾಲೂಕ್‌, ಅರಕಲಗೂಡು, ಚೆನ್ನಾರ್ಪಿಯ ಪಟ್ಟಣ, ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಈ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ಥಾಪಿತ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ವೇದಿಕೆಯ ಮೊಖಾಂತರ ಅದನ್ನು ಹಣಗಳಿಳಿಸಿದ್ದು ಇದೆ. ಈದನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಶಾಗರಿಂ ಕೇನ್‌ ಬರತಕ್ಕಂಂಧದ್ದಿಕ್ಕೆ ನೀರನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಒತ್ತುದೆ ಇದ್ದು ದಿನಿಂದ ಕ್ರಾಟಿಂಗ್‌ ಪ್ರಾಟ್ರಿ ಇಂಜಿನ್‌ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿಂದ ತಿಷ್ಟರ್‌ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಎಕರೆಗಳಷ್ಟು ಶರ್ಗರ್‌ ಹೀಸ್‌ಗೆ ವೆಚ್ಚೇ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದನ್ನು ಕೊಡ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕೇಳಿದ್ದರು. ಈವರ್ತು ಯಾರು ಯಾವುದೇ ಸಂಶಯವನ್ನು ಇಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಬಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿಸಿತ್ತೇನೆ. ಈವರ್ತು ಸಂಶಯ ನಿವಾರಣೆ ಹೇಗೆ ಮಾಡಬೇಕಿನ್ನು ವ್ಯಾದಿಸಿತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಹೇಗೆ ಈ ಸಂಶಯ ಭೂತವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ ದೇವೇಗೌಡರ ಬಗ್ಗೆ ಬಳಿವಳಿ ಮಾಡಿ ಮುಖ್ಯ ಮನುಷ್ಯರೆ ಬಗ್ಗೆ ಇವನ್ನು ವಿನ್ಯಾಸಿಸಿ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಹೇಗೆ ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಇವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಈ ಸರ್ಕಾರ ರಚನೆಯಾಗಬೇಕಾಗಿದ್ದೀರ್ ಇದಕ್ಕೆ ತುಮಕೂರು, ಮಂಡ್ಯ ಬೆಳ್ಳಿಯವರು ಸಾಕ್ಷ್ಯ ತಮ್ಮ ಕಾಂಟಿಬ್ಲೂಷನ್‌ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರ್ ಜನತ್ತಾ ಸರ್ಕಾರ ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕಾದರೆ ಜನತ್ತಾ ಕಾರಣರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಸರ್ಕಾರ ಆ ಒಂದು ವಿಶಾ ಸದಮೇಲೆ ನಿಂತಿದೆ. ಅದರ ಆಧಾರದಮೇಲೆ ಸರ್ಕಾರ ರಚನೆಯಾಗಿದೆ. ಆ ವಿಶಾ ಸದೀ ಭಂತರತಕ್ಕಂಂಧ ನೀಡ ಕಾರಣವನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಸಿದ್ಧ ವಾಗಿಲ್ಲವಂದು ಇಂದ್ರಾ ಮಾತ್ರ ಹೇಳಬೇಕೆಂಂತ ಹೆಚ್ಚು ಹೇಳಲು ಸಾಧಾ ವಿಲ್ಲ. ಯಾರ ವಿಶಾ ಸದಿದ ಅಧಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದೇವೇಗೋ ಅವೇ ವಿಶಾ ಸದೀ ಶಾರಿ ಹಾಕತಕ್ಕಂಂಧ ಅವಶೇಕೆ ಇಲ್ಲ ಇನ್ನು ಅದಕ್ಕಂಂತ ಮುಂದ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ ಇದ್ದೇ ಮೇಲೆ ಯಾರಾದರೂ ರಾಜಕೀಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದರೆ ಅವರ ಬೇಳೆ ಬೇಯುವುದೂ ಇಲ್ಲ. ಫೇ

ಪ್ರದಹಾಗುವುದೂ ಇಲ್ಲ. ಈ ಪಿತೂರಿಗೆ ಉತ್ತರಪನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧನಾಗಿಯೂ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಈಪತ್ತು ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ, ಈಗಾಗಲೇ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದ್ದೀನೆ. ಮೇರೋಭಾಗದ ಕೆಲಸಗಳು ಮಾಡಿದುಹೋಗಿದೆ. ಒಂದು ಡಿವಿಜನ್ ನಲ್ಲಿ ಸರ್ವ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಸರವಾಗಿ ಅಲಾಟ್ ಮೆಂಟ್‌ನ್ನು ಥೀಕ್ ಮಾಡಿ ಅವರು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಲಾಂಡ್‌ ಅಕ್ಸ್‌ಶಿಪನ್‌ ಮಾಡಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಕ್ಯಾನಲ್‌ ಹೋಗುತ್ತದೋ ಅಲ್ಲೆಲ್ಲ ಸರ್ವ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ತೀವ್ರಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಡಿವಿಷನ್‌ನ್ನೇ ಶಿಥ್ಟ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದೂ ಕೂಡ ನಿಣಾಯ ಮಾಡಿರುತ್ತೇವೆ. ಇನ್ನು ಒಂದೆರಡು ವಾರಗಳಲ್ಲಿಯೇ ನಿಣಾಯವನ್ನು ಹೊಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಏರಪ್ಪ ಹೊಯಿಲಿ.—ಅದೆಲ್ಲ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ, ಅದರೆ ತುಮಕೂರಿನವರಿಗೆ ಒಂದು ಸಂಶಯವೇನಂದರೆ, ನೀರು ತುಮಕೂರಿಗೆ ಬರುತ್ತದೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎನ್ನುವ ಸಂಶಯವಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ಬದಲಾವಣೆಗೂ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಏರಪ್ಪ ಹೊಯಿಲಿ.—ಅದರೆ ಎಷ್ಟು ನೀರು ಇದೆ ಎನ್ನುವುದು ಪ್ರಶ್ನೆ ನಮಗೇನು. We have no prejudice either for Hassan or for Tumkur or for Mandya. ಮಂಡ್ಯ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮುದು ಏನು ಇಲ್ಲ. ಎತಕ್ಕೆಂದರೆ ಹಾಸನದ ಬಗ್ಗೆ ತಮಗೆ ಅಸಕ್ತಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಅಡಾದರಿಂದ ತಾವು ಅಲ್ಲಿಗೆ ನೋಡುತ್ತೀರಿ, ತುಮಕೂರು ಅವರ ಅಸಕ್ತಿ ಅವರು ನೋಡುತ್ತಿರುತ್ತಿರೆ. Unfortunately that happened is you hail from that District. ಪ್ರಶ್ನೆ ಏನಂದರೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಶಯಾತಿತವಾಗಿ ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಏತಕ್ಕೆಂದರೆ ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ ನಮ್ಮ ಹೆತ್ತಿರುತ್ತದೆ ವಿಚಾರ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿರಿತಕ್ಕಂಧದ್ದು ಇರುತ್ತದೆ. ನಾನು ಅಧಿಕ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿದ್ದಾಗಲೂ ಕೂಡ ಲಿಫ್ಟ್ ಇರಿಗೇಣನ್ನು ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಲ ನೀವೂ ಕೂಡ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಆಗ ಇನ್ನಾವೇಗೆಷಣೆ, ಎಷ್ಟುಮೇಚ್ಚೆ ತಯಾರು ಮಾಡಿಲ್ಲವಂದು ಕೂಡ ಹೇಳಿದ್ದೀನೆ. ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಇವ್ವೇ ದೇಳುವುದು ತಾವು ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಯಿಂದ ಬಂದಿರತಕ್ಕಂಧವರಾಗಿದ್ದೀರಿ, ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದೀರಿ.....

Mr. Speaker.—What I am suggesting is that he should complete his reply and then you should seek clarification.

Sri M. Veerappa Moily.—It is not the question of completion. I am helping him to conclude it. ಅದರಲ್ಲಿ ಏನೂ ಇಲ್ಲ ಸೆಲ್ಪಿ ನಮ್ಮ ಕಡೆ ದಯೆ ತೋರಿಸ. ಬಹು ಪ್ರಮಾಣವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆ ನನ್ನ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದು. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಕೂಡ ಸಮನಾಗಿ ನಾಂಯಾಗಿ ಹಂಚಿಕೆಯಾಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀನೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಕೊಡುವುದೇನಂದರೆ ಅಯ್ಯಾ ವಿಭಾಗದ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಸದಸ್ಯರನ್ನು, ಎಂ. ಎಲ್. ಸಿ. ಮತ್ತೆ ಎಂ. ಎಲ್. ಎ. ಜೊತೆಗೆ ನಮ್ಮ ನ್ನೊ ಕೂಡ ಕರೆದು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ ಏನಾದರೂ ನಿಣಾಯ ವನ್ನು ತೆಗೆದುಹೊಂಡಿರ ಬಳ್ಳಿಯಿದೆನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಬೇರೆ ಹೊಸ ವಿಚಾರವಿದ್ದರೆ ಗೊಂದಲ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಏನು ಇಲ್ಲ.

6 p.m.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬೈರಪ್ಪಜಿ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಹಳ್ಳಿ ಮೈಸೂರು ಲಿಫ್ಟ್ ಇರಿಗೇಣನ್ನು ಯೋಜನೆಗೆ ಚಿಕ್ಕಿಕೆಲ್ಲಾ ಹಿಂದಿನ್ನು ಸಿಕ್ಕಿದೆ. ಅದರೆ ಇನ್ನೂ ಸಾಂಕ್ಷಣ್ಯ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಅದೇ ರೀತಿ ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಪ್ಪ ನವರು ಸಲ್ಹೆ ಮಾಡಿರುವಂತಹ 3-4 ಲಿಫ್ಟ್ ಇರಿಗೇಣ ಸ್ಥಿರವಾಗಿದೆ. ಇವುಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಬಟ್ಟೆ ಎಪ್ಪು ನೀರು ಬೆಕಾಗುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ದಯವಾಡಿ ತಾವು ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಜನವರಿ 1981 ರಲ್ಲಿ ಅಂದಿನ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ತಾವು ಸಹ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಡಿ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಆಗಲೂ ಸಹ ಈ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಅಪ್ಪುವಲ್ಲ ಕೂಡಲಿಲ್ಲ. ಕೇವಲ ವಿಷ್ಟಮೆಟ್ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು ಅಪ್ಪೆ; ಬಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಈ 5 ಲಿಫ್ಟ್ ಇರಿಗೇಣನ್ ಸ್ಥಿರವಾಗಿದೆ. ನಿಱ್ಮಾಣಗಳಿಗೆ ನೀರು ಎಪ್ಪು ಬೆಕಾಗುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ತಾವು ತಿಳಿಸಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—8 ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ. ; 5 ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ. ; 5 ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ. ; 29 ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ. ; 29 ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ. ; ಹೀಗೆ ನಾವು ಇವುಗಳಿಗೆ ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿ

* ಈ ಚಿಹ್ನೆಯು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಟಿಪ್ಪಣಿ ಅಥವಾ ಭಾವಣವನ್ನು ಪರಿಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಎಂದು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ.

ದೇವೆ. ಇವೆಗಳ ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟು ಪ್ರದೇಶ ಎಪ್ಪೆಂದರೆ, ಒಂದು 5 ಸಾವಿರ ಎಕರೆ, ಮತ್ತೊಂದು 5 ಸಾವಿರ ಎಕರೆ, ಇನ್ನೊಂದು 9576 ಎಕರೆ ಹಾಗೂ ಇನ್ನೊಂದು 17 ಸಾವಿರ ಎಕರೆಗಳು. ನಾವು ಬರೀ ಲೈನಿಂಗ್‌ ಒಂದರಲ್ಲಿಯೇ 4 ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ. ನೀರನ್ನು ಉಳಿಸುತ್ತೇವೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಜೀಕಾದರೆ ಯಾವ ತಜ್ಜರ ಹಕ್ತಿರ ಬೆಕಾದರೂ ಹೋಗಿ ಜಚಿತ ಮಾಡಿ ಅಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಟೋಟಲ್‌ ವೇಸ್ಟೇಜನಲ್‌ ನಾವು 4 ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ. ಯಾವು ನೀರನ್ನು ಉಳಿಸುತ್ತೇದ್ದೇವೆ. ನಾವು 70-80 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಯೋಜನೆಯನ್ನು 395 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಜಚಿತ ಮಾಡಿದ ಉದ್ದೇಶ ವಿನಂಬಿದನ್ನು ತಾವು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಯಾವ ಕಾರಣದಿಂದಲೂ ನಾವು ತುಮಕೂರು ಮತ್ತು ಮಂಡಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಜನರಿಗೆ ವೋಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಸರ್ಕಾರ ಈ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಜನರ ಒಂದು ಅಶೀಫಾದದಿಂದ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುವ ಕಾರಣದಿಂದ ಅವರಿಗೆ ವೋಸ ಮಾಡುವ ಪ್ರಶ್ನೆಯೇ ಉದ್ದೇಶ ವಾಗಿ ವಿನಂಬಿದನ್ನು ಜೀಕಾದರೆ ಎಬ್ಬಿಸಬಹುದು, ಆದರೆ ನಿದ್ರ ಮಾಡುತ್ತಿರುವವರನ್ನು ಜೀಕಾದರೆ ಎಬ್ಬಿಸಬಹುದು, ಆದರೆ ನಿದ್ರ ಮಾಡುವವರಂತೆ ನಿಟನೆ ಮಾಡುವವರನ್ನು ಎಬ್ಬಿಸುವುದಕ್ಕು ಗುವಿದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಕ್ಕೆ ಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ಮೊದಲು ಲಿಫ್‌ ಇರಿಗೇವನ್‌ನಿಂದ 37 ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಪ್ರದೇಶ ಇರಿಗೇವನ್‌ಗೆ ಬರ್ತುದ್ದೆ. ತಾವು ಉದ್ದೇಶ ಲೈನಿಂಗ್‌ ಮಾಡಿ ಸೀವೇಜ್‌ನಿಂದ ನಷ್ಟವಾಗುವ ದನ್ನು ಉಳಿಸುವಂತಹ ಪರಿಸಿ ಬಿಂದಾಗ ಇದು ಜೆಲವಲ್ಪೇ ಆಗಬಹುದು. ಆದರೆ ಲಿಫ್‌ ಇರಿಗೇವನ್‌ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವ ವೇಗೆ 36-37 ಸಾವಿರ ಎಕರೆಗೆ ನೀರು ನಾಲ್ಕಿಯಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿತ್ತುದೆ ಎಂಬುದು ನಿಜ ತಾನೆ ?

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಉದ್ದೇಶವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇವೊತ್ತು ಈ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ನಾವು 35 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಇದನ್ನು 50 ಕೋಟಿಗೆ ಜೂಸ್‌ ಮಾಡಿ ಇನ್ನು 5 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಮುಗಿಸಬೇಕೆಂದ್ದೀರ್ಬೇವೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ತಾವು ಆ ಕಾಳಿಗಳಿಂದ ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡಿ. ಈಗಾಗಲೇ ಲೈನಿಂಗ್‌ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹೆಂಡರ್‌ ಕರೆದ್ದೇವೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿರುವ ಸಂಶಯವನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೊಂಡು ಅಲ್ಲಿಗೆ ದೇವಟ್‌ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಈಗಾಗಲೇ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅಲ್ಲೊಂದು ಮಾಡುತ್ತೇದ್ದೆ, ನಾವು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತಿರುವ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೇವೋಕ್ಕು ಶ್ರೀವರ್ಷೇ. ಉನಲ್ಲಿ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಮುಗಿಯುವುದಕ್ಕೆ 2 ಪರ್ವ ಮೊದಲು ಕೇನಾಲ್‌ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದರೆ ಸಾಕು ಎಂಬತಕ್ಕಂಥ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಇದೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಈಗೆ ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದಾದರೆ ನಾವು ಒಂದು 50 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಈ ಹಣ ದಳ್ಳಿ ಸ್ಕ್ರೆಲ್ಪು ದೂರ ಮಣಿ ಅಗಿಯುತ್ತಾರೆ, ನಂತರ ನಿಲ್ಲಿಸುತ್ತಾರೆ; ಇದರಿಂದ ಆಗಿವೆ ಪ್ರಯೋಜನ ನಿನು ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬ್ರೈರಪ್ಪಾಜಿ.—ಡೀಪ್‌-ಕಟ್‌ ಕೆಲಸವನ್ನು ಈಗಲೇ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ನಾನು ಹೋಗಿ ಸೆಳ ಪರೀಕ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ನಿನೆಗೆ ಏಲ್ಲ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಒಂದುವೇಳೆ ತಾವು ಹೇಳಿದ ಪ್ರಕಾರೆ ಡೀಪ್‌-ಕಟ್‌ ಕೆಲಸ ಮುಗಿಸಿದರೆ ನೀರು ಬಂದುಬಿಡುತ್ತದ್ದೆಯೇ ? ನೀರು ಬರಬೇಕಾದರೆ ಮೊದಲು ಉನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮುಗಿಯುಕೊಂಡಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬ್ರೈರಪ್ಪಾಜಿ.—ಉನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸದ ಜೊತೆಗೆ ಈ ಡೀಪ್‌-ಕಟ್‌ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸಹ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ತೊಂದರೆ ಏನಿದೆ ?

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಈ ಕೆಲಸವು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಬೇಕು ಎಂಬುದು ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಾದರೆ ನಾನು ನಾಲ್ಕಿಯೇ ಹತ್ತು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಆಗಬಹುದೇ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬ್ರೈರಪ್ಪಾಜಿ.—ಈ ಕೆಲಸ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದುದು. ಅದ್ದರಿಂದ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸಹ ತಾವು ಕೂಡಲೇ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿಸಿ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಈ ರೀತಿ ಕೇವಲ ರಾಜಕೀಯಕ್ಕೊಂಡು ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ನೀರು ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಹೊದಲೇ ನಾಲ್ಕಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದಿದ್ದಾರೆ. ಇವೊತ್ತು ಅದನ್ನು ನೂಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬ್ರೈರಪ್ಪಾಜಿ.—ನಾವು ರಾಜಕೀಯಕ್ಕೊಂಡು ರಾಜ್ಯ ಇದನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಅದ್ದರ್‌ ಮುಲ್ಲಾಮೂರಿಯಲ್ಲಿ ಕೇನಾಲ್‌ ತೆಗೆದಿದ್ದಾರೆ ಇವೊತ್ತು ಅದರ ರೂಪರೇಖೆಗಳನ್ನು ನೋಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಬೇಕಾದರೆ ಬಿ.ಎ.ಸಿ. ಅವರ ಹೋಗಿ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬಿರಲಿ. ಅದೇ ರೀತಿ ಲೋಯರ್-ಮುಲ್ಲಾಮೂರಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಡ ಒಂದೂವು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖಚಿತ ಮಾಡಿ ಕೇನಾಲ್‌ ತೆಗೆದಿದ್ದಾರೆ. ಇವೊತ್ತು ಅಲ್ಲಿ ನಡೆದಿರುವ ಕೆಲರ್ ವನ್ನು ಪತ್ತೆ ಮಾಡುವುದೇ ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಬಿಕೆಂದರೆ, ಇದಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿದ್ದ ಶರ್ಚಾದ್ ನೋನೆಸ

ಗಳನ್ನೇಲ್ಲಾ ಜನರು ಕಿರು ಸೊಂಡು ಹೋಗಿ ತಮ್ಮ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ಯಾವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಯಾವಾಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ನಿಣಯ ಮಾಡುತ್ತೇದೆ. ಅಷ್ಟ ದರೂ ಪ್ರೌಢಿಮೆ ಈ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇದೆ. ಕೆಲಸ ಜಾಗ್ರತೆ ಆಗಬೇಕೆಂಬ ಕಾರಣದಿಂದಲೇ ಒಂದು ದಿವಿಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಲಿಫ್‌ಪ್ರೋ ಮಾಡುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬೈರಪ್ಪಾಜಿ.—ಜಿಬಿಸನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವ ರೈತರು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕು. ಇಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸಹ ಕೂಡಲೇ ಒಂದು ಕೀರ್ಮಾನವನ್ನಾಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಇದರಿಂದ ತುವುಕೊರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ರೈತರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಅಪಾಯ ಇಲ್ಲ. ಜೆನ್ಸುರಾಯಪಟ್ಟಣ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ರೈತರಿಗೇ ಹೆಚ್ಚು ಅಪಾಯೇಇರುವುದು. ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುತ್ತಿರುತ್ತಿದ್ದು. ಈ ಭಾಗದ ಕೆಲವು ಕಡತಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪಭಾಗ ಹೋದರೆ ಮತ್ತು ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಜಾಸ್ತಿ ಹೋಗುತ್ತವೆ ಇಂತಹ ಒಂದು ತೊಂದರೆ ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ರೈತರಿಗೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಅದ್ದರಿಂದ ಜಿಬಿಸನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವ ರೈತರನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಿಕೊಂಡು ನಾವು ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ರೈತ ಸಂಘದ ವರ್ತಿಲುಂದೇ ದೊಡ್ಡ ಹೋರಾಟವೇ ನಡೆಯಿತು. ಒಂದು ರೀತಿಯ ಅಂಥೂಳಿನ ಹಾಗೂ ಭೇರಾಫೋ ಮಾಡುವಂತಹ ಪರಿಸಿತಿಗೂ ಇದು ಹೋಯಿತು. ಅದರೂ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಏನಾದರು ಒಂದು ನಿಣಯ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ತಾವೇನಾ ಸಂಶಯ ಇಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಬಿಗಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಇವು ಹೇಳಿದರೆ ಸಾಕ ಎಂದು ನಾನೀ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೀನೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯಂದಲೂ ಸಹ ಲವೆಶವಾದರೂ ಸಂಶಯ ಇಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಮೀರಿ ವಾಗಿ ಇದರಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ ಬೆರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇದಿ. ಇವೊತ್ತು ಈ ವಾಸ್ತವ್ಯ ಒರಿಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳಾದಂಥ ಶ್ರೀ ಹುಂಟ್ ಮಾಸ್ಟಿಗಾಡರು ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ರಂಗನಾಥ್ ಅವರು ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಜಾಗ್ರತೆ ಮುಗಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ರೈತರಿಂದಲೇ ದೂಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಾ ಎಂದು ಸಲಪೆ ಮಾಡಿದರು. ಆದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ನಾವು ಸಿದ್ಧಿ ಇಲ್ಲ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲು ಕೆಲಸ ಜಾಗ್ರತೆ ಮುಗಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದೇ ಆದರೆ ಇನ್ನೂ ೫ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸಬಹುದು. ಅದರೆ ಒಬ್ಬಿರುಂಬಿರು ಸಂಶಯ ಇಟ್ಟಿಕೊಂಡರೆ ಈ ಕೆಲಸ ಆಗಬುದಿಲ್ಲ. ಓನಲ್ ವರ್ಕ್‌ನ್ಯಾನ್ಸ್ ಕೂಡಲೇ ಮುಗಿಸಲು ನಾನು ಬೇಕಾದರೆ ಸ್ಟೇಫಿಲ್ ನಿಣಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಅದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬಲು ನೀವು ಸಿದ್ಧಿ ಇಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಒಬ್ಬ ತ್ವರಿಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ನೀವೇ ಅವರನ್ನು ಕೇಳಿ ನೋಡಿ. ಬೇಕಾದರೆ ಈ ಸದನವೇ ಒಂದು ತರಾವು ಮಾಡಿದರೆ ಆಗಬಹುದು, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ದೇವೇಗೌಡರು ಏನಾದರು ಮಾಡಿದರೆ ಎಂಬ ಸಂಶಯ ಅವರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿರಬಹುದು. ನಂಗಳೂ ಸಂಶಯವೇ; ಏಕಿಂದರೆ, ನಾಳಿ ಅವರು ನನ್ನನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡರೆ ಏನು ಮೊಡುವುದು ಎಂದು. ಒಟ್ಟನ್ನೀ ನಾನು ಇವು ಮಾತ್ರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ವನೆಂದರೆ, ತಾವೇನಾದರೂ ರಾಜಕೀಯವಾಗಿ ನನ್ನನ್ನು ತೇಜೋವಧಿ ಮಾಡಬೇಕಿಂದ ಹೂರಬರಿ. ತಾವು ಅದರಲ್ಲಿ ಯಾಶ್ಚಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಜನರೂ ಸಹ ಇವರ ಮಾತನ್ಯ ನಂಬುವೆಡಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧಿ ರಿಷ್ಟು. ಯಾವ ಜನ ನಮ್ಮನ್ನು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದು ರೋ, ಅ ಜನರ ಏಶಾಸ್ಕೆಕ್ಕೆ ದೋಷಿಕ ಬಗೆಯುವಂತಹ ಕೆಲಸವನ್ನು ಈ ನಮ್ಮ ಜನತಾ ಸರ್ಕಾರ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯಂದಲೂ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ರೈತರ ಮನುಗಾಗಿಯಾ ಸಹ ನಾನು ಈ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಜನರು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಏಶಾಸ್ಕೆ ದಿನಾಂಕದಿನ ಏನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಾನ್ಯಾ ಇವು ಮಾತ್ರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

Mr. Speaker.—The House stands adjourned to meet tomorrow at 11 a.m.

(The House adjourned at Eight minutes past Six of the Clock to meet again at Eleven of the Clock on Wednesday, the 28th March, 1984).